

LAIKS
kalendārs
2024

Kalendārs "LAIKS"
2024. gadam ir veltīts
Valkas grāmatizdevējam
JĀNIM RAUSKAM
1873–1967

LAIKS
kalendārs
2024

VALKA

Kalendārs tapis Latvijas Nacionālās bibliotēkas un reģionu bibliotēku projekta “Ceļā uz “Latviešu grāmatai 500” Latvijas reģionos: izdevējdarbība un tekstu izplatība senāk un tagad” ietvaros

Projektu finansiāli atbalsta Valsts kultūrkapitāla fonds

Kalendāru sagatavoja Jana Čākure, Līga Tetere, Ance Andrējeva-Empele, Līgita Drubiņa, Viktorija Maļukova, Linda Bērziņa
Literārā redaktore Tamāra Elziņa
Literāro pielikumu apkopojā Anita Kopštāle
Korektore Ieva Zarakovska
Māksliniece Inese Hofmane
Fotogrāfe Ance Andrējeva-Empele
Izmantoti materiāli no Latvijas Nacionālās bibliotēkas Konrāda Ubāna lasītavas krājuma, Valkas novadpētniecības muzeja krājuma

Izdevējs
Latvijas Nacionālā bibliotēka

- © Jana Čākure, Līga Tetere, Ance Andrējeva-Empele, Līgita Drubiņa, Viktorija Maļukova, Linda Bērziņa (teksts), 2023
- © Inese Hofmane (dizains), 2023
- © Ance Andrējeva-Empele (foto), 2023
- © Valkas bibliotēka, 2023
- © Latvijas Nacionālā bibliotēka, 2023

ISBN 978-9934-610-44-8

Uz vāka: Inga Mieziņa. Akvarelis “VALKA”. Fragments. 2015

SATURS

- 6 Jānis Rauska – grāmatrūpnieks, tirgotājs,
sabiedriskais darbinieks, mecenāts
- 11 Kalendārs 2024. gadam
- 36 Valkas novads 2023. gada kaleidoskopā
- 40 Izdevēji Valkā 19. gadsimta otrā pusē un 20. gadsimtā
- 41 Latvijas Nacionālās bibliotēkas organizēta norise –
cikls “Latviešu grāmatai 500”
- 42 Valkas novada Centrālā bibliotēka
- 43 Valkas novadpētniecības muzejs
- 44 Valka toreiz un tagad

LITERĀRAIS PIELIKUMS

- 57 Robežstāsti
- 63 Valkas novada literātu karuselis

JĀNIS RAUSKA – grāmatrūpnieks, tirgotājs, sabiedriskais darbinieks, mecenāts

Jānis Rauska (seniors)
20. gs. 20. gadi. Valka
Fotogrāfs Antons Rudītis

20. gadsimta pirmajā pusē Valkas saimnieciskajā un sabiedriskajā dzīvē ļoti nozīmīgu vietu ieņēma Jānis Rauska (1873–1967), kura darbība kļuva nozīmīga ārpus šīs mazpilsētas robežām. Viņa devums grāmatrūpniecībā bija nozīmīgs gan Ziemeļlatvijas, gan visas Latvijas kontekstā.

Jānis Rauska piedzima 1873. gada 27. novembrī Lugažu pagasta “Vekšos”. Pēc pamatizglītības iegūšanas viņš piecus gadus strādāja par mācekli grāmatu sietuvē pie Jūlija Pauliņa Valkā. Pēc darba gadiem Liepājā, karadienesta un dalības krievu-japāņu karā Rauska atgriezās Valkā. 1906. gada 27. novembrī, savā 33. dzimšanas dienā, draugu mudināts, viņš atvēra grāmatu veikalu un iekārtoja nelielu grāmatu sietuvi Elizabetes ielā (tagadējā Sepruse (*Sōpruse*) iela Valgā). Pieaugot materiālajai labklājībai, uzņēmumu varēja paplašināt un ierīkot arī modernu drukātavu.

1919. gada beigās, kad sākās aktīvas runas par Valkas dalīšanu, Rauska savu uzņēmumu pārcēla Varžupītes otrā pusē – uz Rīgas ielu 12 (tagad Valkā šīs ēkas vairs nav).

Kā Ziemeļlatvijas armijas atbalstītāju Jāni Rausku 1934. gadā apbalvoja ar Triju Zvaigžņu ordeni.

1940. gadā tipogrāfija tika nacionalizēta. 1949. gada 28. jūlijā namu Rīgas ielā 12 nodeva bilancē LPSR Poligrāfijas trestam.

Jāņa Rauskas ģimene. Ap 1925
Pirmajā rindā no kreisās: sieva Emma
Alvīne Rauska (dzim. Bundža),
dēls Visvaldis un meita Aina Lidiņa
Otrajā rindā no kreisās: Jānis seniors
un Jānis juniors

Ēka Rīgas ielā 12, Valkā, to Jānis Rauska
iegādājās 1919. gadā
20. gs. 20. gadu vidus–30. gadu vidus

Tajā atradās gan Rausku ģimenes dzīvoklis,
gan poligrāfijas uzņēmums.
No 1945. līdz 1992. gadam VAPP tipogrāfija
Nr. 25, vēlākos gados – Valmieras tipogrāfijas
1. filiāle. No 1992. līdz 1994. gadam
pašvaldības uzņēmums "Valkas tipogrāfija".
Ēka tika nojaukta 2017. gadā.

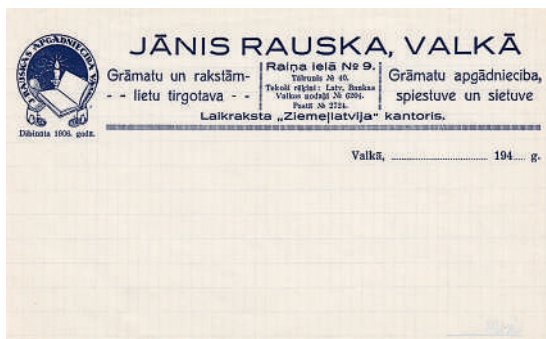
Latvijas Nacionālās bibliotēkas Konrāda Ubāna
lasītavas krājums

Dibināta 1906. gadā.

Logotips un veidlapa
poligrāfijas uzņēmumam
"J. Rauskas apgādniecība Valkā"
1906–1944

Būtiska bija Rauskas darbība Latvijas preses attīstībā. No 1910. līdz 1919. gadam viņš iespieda dažādus laikrakstus – “Tautas Balss”, “Kāvi”, “Malienas Dzīve”, “Līdums” (atsevišķu numuru daļas), “Jaunā Latvija” u. c. Nozīmīgs devums bija arī laikraksta “Ziemeļlatvija” (1925–1940) izdošanā.

Pēc Rauskas dotajiem datiem apgādniecība no 1906. līdz 1940. gadam izdevusi 82 grāmatas 268 tūkstošos eksemplāru. Starp nozīmīgākajiem izdevumiem minami – Ļevs Tolstojs “Baznīca un valsts” (1907. gadā konfiscēja cenzūra. Divi eksemplāri atrodas Latvijas Nacionālajā bibliotēkā), Linards Laicens “Ieslēgtie” (1918), Jānis Akuraters “Sapņi un likteņi” (1919), Pāvils Rozītis “Skanošais laiks” (1919), Edvarts Virza “Dievišķīgās rotaļas” (1919).

Vērtīgs ieguldījums bija arī latviešu mācību grāmatu izdošanā. Piemēram, Jūlija Brūniņa sastādītā “Franču hrestomātija vidusskolām”, lasāmā grāmata “Strauts” (1919), kas tajos gados kļuva ļoti populāra, u. c.

Visā izdevniecības pastāvēšanas laikā Jānis Rauska līdztekus daiļliteratūrai, mācību grāmatām, periodikai, sīkiespieddarbiem (pastkartēm, veidlapām u. c.) apgādāja un iespieda arī kalendārus. Jau 19. gadsimta beigās kalendāri

Kalendārs – simtgadnieks
“LAIKS” izdots laikā
no 1911. līdz 1939. gadam

kā noderīga lasāmviela latviešu tautā bija ļoti pieprasīti.

Arī Jāņa Rauskas apgādā izdotie kalendāri – “Blāzma”, “Jaunā laika grāmata”, “Ziemeļ-Vidzemes kalendārs” (vēlāk “Ziemeļ-Latvijas kalendārs”), kā arī “Laiks” – ieguva lielu popularitāti to saturiskās vērtības dēļ. Tajos bija ne tikai kalendārais mēnesis, bet arī informācija par vēsturi, ģeogrāfiju, literatūru, praktiski padomi, laika prognozes u. tml. Iegādātā kalendāra saturs nodrošināja tā vērtību vēl daudzu gadu garumā.

Populārākais no kalendāriem bija “Laiks”, kuru izdeva 28 gadu garumā. Būtisku kalendāru daļu veidoja Valkas un tās apkārtnes uzņēmēju un pakalpojumu sniedzēju reklāmas. Šodien tā ir spilgta vēstures liecība, kas ļauj kalendāra lasītājiem izprast konkrētā laika pilsētu, novadu, to iedzīvotāju vajadzības un paradumus.

Novembris,

Kal. Dzimis.	Diena mēnešā	Mēneša sākums	S a u l e			Decem- gara li. m.	Mēneša ilgums
			iet p. m.	nacet p. m.	iet p. m.		
114	Wāsu sw. beena	☾	8	5	4	13	8
215	Wāsu dwešļa beena	☾	7	7	11	4	4
316	Čeiza	☾	9	9	9	0	0
417	Alis	☾	11	7	7	56	56
518	23. sw. p. trišsw. sw.	☾	14	6	6	32	32
619	Krops	☾	16	4	4	48	48
720	Četars	☾	18	2	2	44	44
821	Miesambā	☾	20	1	1	41	41
922	Čodars	☾	22	2	50	57	57
1023	Mašētinsč Četers	☾	24	57	55	35	35
1124	Mālna	☾	26	56	50	30	30
1225	24. sw. p. trišsw. sw.	☾	28	55	27	27	27
1326	Čišens	☾	30	54	24	24	24
1427	Čirbrifis	☾	32	53	21	21	21
1528	Čarods	☾	34	52	18	18	18
1629	Čtomars	☾	36	51	15	15	15
1730	Čigo	☾	37	49	12	12	12
181	Čičēmbres	☾	39	48	9	9	9
192	25. sw. p. trišsw. sw.	☾	41	47	6	6	6
203	Čoogins	☾	43	46	3	3	3
214	Čārijāns up. beena	☾	44	44	0	0	0
225	Čifons	☾	46	43	6	57	57
236	Člomsā	☾	48	43	59	59	59
247	Člāts	☾	49	42	55	55	55
258	Čairina	☾	51	42	51	51	51
269	26. sw. p. trišsw. sw.	☾	52	41	49	49	49
2710	Čidens	☾	53	40	47	47	47
2811	Činters	☾	54	40	46	46	46
2912	Čerchēds	☾	56	40	44	44	44
3013	Čudvejs	☾	57	40	43	43	43

5. Kāte. 12. Korneļļa. 19. Čilfabete. 26. Konebā.

Latka tabulāje Čefahkas or jauka laikā, līdz 7., tad Četurs, 11.—16. mēneš, 5 decens jauka, pēcž tam nepatīkams līdz beļam.

Galnās mēnešā, 30 beenas.

Auglī wēllis un
balnizas šonhā.

10. Mašētinsč Četers.
14. Wānas Čeifārišā Mašētā-
tes, Kanga un Čeifāra Mašētā
Mašētā Čodoromāns dšm. d.
21. Mašētā upurēšana.
26. Mārsčgo pēmtinsč. sw.

Decēšmas:

Kahds mēnešs un Čahds laiks Čuhš.

Jau reijem ušnāht piemāns
šneegs.

Wu šatram Četārs: mēegs, nāht
mēegs!

Če Čuwočšāni wāji Četi.

Nāht Čemā mironi un weli.

(Čei laufšānuočānu tīfai Čei).

K. Č. Čičernowa tirdņečizibās namš,

— Wālkā, Čāhāwāns Čēls Nr. 20. —
Ameen krahjānā modernākas Čēkš- un āhriemjā
paltawu un kostimu drehbes,
Čeifāči Čeifšči mēneem ušwāktēem.
Čeela lūwele Čečohtānāns un fruhwes klefā drehbju.

KALENDĀRS 2024. GADAM

Kalendārā iekļautas novadam nozīmīgas atzīmējamās dienas 2024. gadā un plānotās aktivitātes, kas bijušas zināmas līdz 2023. gada jūnijam

☾ dilstošs mēness   ○ jauns mēness   ☽ augošs mēness   ● pilnmēness

svētku diena

sēru diena

SVĒTKU UN ATCERES DIENAS

LATVIJĀ

1. janvāris – Jaungada diena
6. janvāris – Zvaigznes diena
7. janvāris – pareizticīgo Ziemassvētki
17. janvāris – Teņa diena
20. janvāris – 1991. gada barikāžu aizstāvju atceres diena
26. janvāris – Latvijas Republikas starptautiskās (*de jure*) atzišanas diena
27. janvāris – Starptautiskā holokausta upuru piemiņas diena

VALKAS NOVADĀ

1. janvāris – dzimis komponists, diriģents Alberts Jērums (1919–1978)
8. janvāris – dzimis Lāčplēša Kara ordeņa kavalieris Kārlis Zirnis (1884–?)
18. janvāris – dzimis 1918. gada 18. novembra Latvijas Valsts pasludināšanas akta dalībnieks, lauksaimnieks Jānis Ampermanis (1889–1942)
19. janvāris – dzimis zinātnieks, ekonomģeogrāfs Zigrīds Dzenis (1929–1979)
23. janvāris – dzimusi gleznotāja Milda Bīriete (1909–1988)
28. janvāris – dzimis mākslinieks Jānis Strupulis (1949)

JĀNIS ROZE

GRĀMATU VEIKALS

Grāmatas latviešu, krievu un angļu valodā
Kancelejas preces
Biroja piederumi un hobija lietas
Rotājlietas bērniem

Raiņa iela 6, Valka | www.janisroze.lv

JANVĀRIS

		SAULE			MĒNESS	
		LEC	RIET	ZENĪTĀ		
1	pirmdiena	Laimnesis, Solvija, Solvita	09.01	15.52	12.26	☾
2	otrdiena	Indulis, Iva, Ivis, Ivo	09.00	15.53	12.27	☾
3	trešdiena	Miervalda, Miervaldis, Ringolds	09.00	15.55	12.27	☾
4	ceturtdiena	Ilva, Ilvita, Spodra	08.59	15.56	12.28	☾
5	piektdiena	Sīmanis, Zintis	08.59	15.57	12.28	☾
6	sestdiena	Arnita, Spulga	08.58	15.59	12.29	☾
7	svētdiena	Digmārs, Juliāns, Rota, Zigmārs	08.58	16.00	12.29	☾
8	pirmdiena	Gatis, Ivanda	08.57	16.02	12.30	☾
9	otrdiena	Aksels, Alta, Kaspars	08.56	16.04	12.30	☾
10	trešdiena	Dorisa, Tatjana	08.55	16.05	12.30	☾☉
11	ceturtdiena	Franciska, Smaida	08.54	16.07	12.31	☾☉
12	piektdiena	Reina, Reinholds, Reinis, Renāts	08.53	16.09	12.31	☽
13	sestdiena	Aira, Harijs, Ārijs, Āris	08.52	16.11	12.32	☽
14	svētdiena	Raitis, Raitis, Roberta, Roberts	08.51	16.13	12.32	☽
15	pirmdiena	Felicita, Fēlikss	08.50	16.14	12.32	☽
16	otrdiena	Līda, Līdija	08.49	16.16	12.33	☽
17	trešdiena	Dravis, Tenis	08.48	16.18	12.33	☽
18	ceturtdiena	Antis, Antonijs, Antons	08.46	16.20	12.33	☽
19	piektdiena	Alnis, Andulis	08.45	16.22	12.34	☽
20	sestdiena	Aļģirds, Aļģis, Orests, Oļģerts	08.43	16.24	12.34	☽
21	svētdiena	Agne, Agnese, Agnija	08.42	16.26	12.34	☽
22	pirmdiena	Austris	08.40	16.29	12.34	☽
23	otrdiena	Grieta, Rebeka, Strauta	08.39	16.31	12.35	☽
24	trešdiena	Egle, Eglons, Krišs, Ksenija	08.37	16.33	12.35	☽
25	ceturtdiena	Sigurds, Sigvards, Zigurds	08.36	08.21	12.35	☽
26	piektdiena	Agneta, Agnis, Ansis	08.34	16.37	13.35	☾●
27	sestdiena	Ildze, Ilze, Izolde	08.32	16.39	12.36	☾●
28	svētdiena	Kārlis, Spodris	08.30	16.42	12.36	☾
29	pirmdiena	Aivars, Bille, Valērijs	08.28	16.44	12.36	☾
30	otrdiena	Pārsla, Tīna, Valentīna	08.26	16.46	12.36	☾
31	trešdiena	Tekla, Violeta	08.25	16.48	12.36	☾

SVĒTKU UN ATCERES DIENAS

LATVIJĀ

- 2. februāris – Sveču diena
- 4. februāris – Pasaules pretvēža diena
- 6. februāris – Meteņi
- 10. februāris – ķīniešu Jaunais gads
- 14. februāris – Valentīna diena, Pelnu diena
- 16. februāris – Lietuvas Republikas Neatkarības diena
- 21. februāris – Dzimtās valodas diena
- 24. februāris – Igaunijas Republikas Neatkarības diena
- 25. februāris – Matīsa diena

VALKAS NOVADĀ

- 1. februāris – igauņu–somu karaspēks atbrīvo Valku no lieliniekiem (1919)
- 3. februāris – dzimis politiķis Vents Armands Krauklis (1964)
- 7. februāris – Valkas bibliotēkas dzimšanas diena (1923)
- 10. februāris – izveidota dziesmu draugu kopa "Nāburgi" (1989)

**KULINĀRIJAS VEIKALS – BISTRO "JUMIS"
VIESU MĀJA**

Ēdināšanas pakalpojumi
Banketu galdu klāšana gan uz vietas, gan izbraukumos
Konditorejas un kulinārijas izstrādājumi
Viesu mājas pakalpojumi

Rīgas iela 12A, Valka | +371 64722108 | www.facebook.com/bistroJumis

FEBRUĀRIS

		SAULE			MĒNESS	
		LEC	RIET	ZENĪTĀ		
1	ceturtdiena	Brigita, Indars, Indra, Indris	08.23	16.50	12.37	☾
2	piektdiena	Sonora, Spīdola	08.21	16.53	12.37	☾
3	sestdiena	Aīda, Ida, Vīda	08.19	16.55	12.37	☾
4	svētdiena	Daila, Dominiks, Veronika	08.17	16.57	12.37	☾
5	pirmdiena	Agate, Selga, Silga, Sinilga	08.14	17.00	12.37	☾
6	otrdiena	Dace, Daris, Dora, Dārta	08.12	17.02	12.37	☾
7	trešdiena	Nelda, Rihards, Ričards, Rišards	08.10	17.04	12.37	☾
8	ceturtdiena	Aldona, Česlavs	08.08	17.06	12.37	☾☉
9	piektdiena	Apolonija, Simona	08.06	17.09	12.37	☾☉
10	sestdiena	Jasmīna, Paula, Paulīne	08.03	17.11	12.37	☽
11	svētdiena	Laima, Laimdota	08.01	17.13	12.37	☽
12	pirmdiena	Karlīna, Līna	07.59	17.16	12.37	☽
13	otrdiena	Malda, Melīta	07.57	17.18	12.37	☽
14	trešdiena	Valentīns	07.54	17.20	12.37	☽
15	ceturtdiena	Aloizs, Alvilis, Olafs, Olavs	07.52	17.22	12.37	☽
16	piektdiena	Džuljeta, Jūlija	07.50	17.25	12.37	☽
17	sestdiena	Donats, Konstance	07.47	17.27	12.37	☽
18	svētdiena	Kintija, Kora	07.45	17.29	12.37	☽
19	pirmdiena	Zane, Zuzanna	07.42	17.32	12.37	☽
20	otrdiena	Smuidra, Smuidris, Vitauts	07.40	17.34	12.37	☽
21	trešdiena	Ariadne, Eleonora	07.37	17.36	12.37	☽
22	ceturtdiena	Adriāns, Adrija, Adriāna, Rigonda, Ārija	07.35	17.38	12.37	☽●
23	piektdiena	Almants, Haralds	07.32	17.41	12.36	☽●
24	sestdiena	Dina, Dins, Diāna	07.30	17.43	12.36	☾●
25	svētdiena	Alma, Annemarija	07.27	17.45	12.36	☾●
26	pirmdiena	Aurēlija, Evelīna, Mētra	07.25	17.47	12.36	☾●
27	otrdiena	Andra, Līva, Līvija	07.22	17.50	12.36	☾
28	trešdiena	Justs, Skaidra, Skaidrīte	07.20	17.52	12.36	☾
29	ceturtdiena		07.17	17.54	12.35	☾

SVĒTKU UN ATCERES DIENAS

LATVIJĀ

1. marts – automašīnu riepu nomaiņa, ziemas riepas no 1. decembra līdz 1. martam
2. marts – Nacionālo partizānu bruņotās pretošanās atceres diena
8. marts – Starptautiskā sieviešu diena
17. marts – Nacionālās pretošanās kustības piemiņas diena
20. marts – Pavasara saulgrieži
21. marts – Benedikta diena, Pasauls dzejas diena
22. marts – Pasauls ūdens diena
24. marts – Pūpolsvētdiena
25. marts – Komunistiskā genocīda upuru piemiņas diena
Māras diena
27. marts – Starptautiskā teātra diena
29. marts – Lielā Piektdiena
31. marts – Pirmās Lieldienas
Pikst. 3.00 pulksteņa rādītāji jāpagriež vienu stundu uz priekšu

VALKAS NOVADĀ

15. marts – dzimis zinātnieks, matemātiķis Andris Buiķis (1939–2022)
23. marts – dzimis Lāčplēša Kara ordeņa kavalieris
Kārlis Valdemārs Purgalis (1899–1966)
27. marts – dzimis Lāčplēša Kara ordeņa kavalieris Pēteris Riekstiņš
(dzimis Āzis, 1889–1952)

MMV.LV MANA MEŽA
VĒRTĪBA

SALĪDZINI PIRMS PĀRDOD

CENU SALĪDZINĀŠANAS PLATFORMA
MEŽU ĪPAŠUMIEM UN CIRSMĀM

“Brenģuļi-2”, Brenģuļi pagasts
+371 28494945 | www.mmv.lv

MARTS

		SAULE			MĒNESS	
		LEC	RIET	ZENĪTĀ		
1	piektdiena	Ilgvars, Ivars	07.14	17.56	12.35	☾
2	sestdiena	Laila, Lavīze, Luīze	07.12	17.58	12.35	☾
3	svētdiena	Marts, Tālavš, Tālis	07.09	18.01	12.35	☾
4	pirmdiena	Alise, Auce, Enija	07.06	18.03	12.35	☾
5	otrdiena	Aurika, Aurora, Austra	07.04	18.05	12.34	☾
6	trešdiena	Centis, Gotfrīds, Vents	07.01	18.07	12.34	☾
7	ceturtdiena	Ēlla, Elmīra	06.59	18.09	12.34	☾
8	piektdiena	Dagmāra, Marga, Margita	06.56	18.12	12.34	☾
9	sestdiena	Ēvalds	06.53	18.14	12.33	☾☉
10	svētdiena	Laimrota, Liliāna, Silvija	06.50	18.16	12.33	☾☉
11	pirmdiena	Agita, Konstantīns	06.48	18.18	12.33	☾☉
12	otrdiena	Aija, Aiva, Aivis	06.45	18.20	12.33	☾
13	trešdiena	Balvis, Ernests	06.42	18.22	12.32	☾
14	ceturtdiena	Matilde, Ulrika	06.40	18.25	12.32	☾
15	piektdiena	Amalda, Amilda, Imalda	06.37	18.27	12.32	☾
16	sestdiena	Guntars, Guntis, Guntris	06.34	18.29	12.32	☾
17	svētdiena	Gerda, Gerhards, Ķertrūde	06.32	18.31	12.31	☾
18	pirmdiena	Adelīna, Ilona	06.29	18.33	12.31	☾
19	otrdiena	Juzefa, Jāzeps	06.26	16.31	12.31	☾
20	trešdiena	Irbe, Made	06.23	18.37	12.30	☾
21	ceturtdiena	Benedikta, Benedikts, Dzelme, Una, Unigunde	06.21	18.40	12.30	☾
22	piektdiena	Dziedra, Gabriela, Gabriels, Tamāra	06.18	18.42	12.30	☾
23	sestdiena	Mirdza, Žanete, Žanna	06.15	18.44	12.29	☾●
24	svētdiena	Izidors, Kazimirs	06.12	18.46	12.29	☾●
25	pirmdiena	Mare, Marīta, Māra, Mārīte, Ķedimins	06.10	18.48	12.29	☾●
26	otrdiena	Eiženija, Ženija	06.07	18.50	12.29	☾●
27	trešdiena	Gustavs, Gusts, Saulis, Tālrīts	06.04	18.52	12.28	☾
28	ceturtdiena	Ginta, Gunda, Gunta	06.02	18.54	12.28	☾
29	piektdiena	Agija, Aldonis	05.59	18.57	12.28	☾
30	sestdiena	Ilgmārs, Nanija	05.56	18.59	12.27	☾
31	svētdiena	Atvars, Gvido	06.53	20.01	13.27	☾

SVĒTKU UN ATCERES DIENAS

LATVIJĀ

1. aprīlis – Otrās Lieldienas. Joku diena
2. aprīlis – Starptautiskā bērnu grāmatu diena
7. aprīlis – Pasaules veselības diena
22. aprīlis – Zemes diena
23. aprīlis – Pasaules grāmatu un autortiesību diena. Jurģu diena
27. aprīlis – Latgales kongresa diena
28. aprīlis – Starptautiskā darba aizsardzības diena

VALKAS NOVADĀ

4. aprīlis – dzimis skolotājs, sabiedriskais darbinieks Mārtiņš Ūdris (1839–1921)
9. aprīlis – dzimis Lāčplēša Kara ordeņa kavalieris Roberts Pēteris Grūbe (1894–1969)
dzimis Lāčplēša Kara ordeņa kavalieris Fridrihs Kalniņš (1894–1942)

Rīgas iela 24, Valka
+371 29952510
www.valkasgaisma.lv

SIA VALKAS GAISMA

ELEKTROINSTALĀCIJAS PAKALPOJUMI
JURIDISKĀM UN FIZISKĀM PERSONĀM

Iekšējo elektrotīklu izbūve,
rekonstrukcija un modernizācija

Ārējo elektrotīklu un ielu apgaismojuma
izbūve un apkalpošana

Elektroinstalācijas profilaktiskie mērījumi,
bojājumu meklēšana, diagnostika

Elektronisko sakaru tīklu izbūve,
rekonstrukcija un modernizācija

Ārējo elektronisko sakaru tīklu izbūve,
rekonstrukcija un modernizācija

Zibensaizsardzības
un zemējuma sistēmas izbūve

Objektu būvuzraudzība

VĀRPAS 1

“Silkalni 1”, Valkas pagasts
+371 29111071
www.varpas1.lv

PIEDĀVĀJAM

Zāgmateriālus (svaigus, kaltētus,
ēvelētus, profilētus, impregnētus)

Brusas, grīdas dēļus, apdares dēļus

Briketes, kā arī sertificētas kokskaidu
granulas (6 un 8 mm)

PĒRKAM

Cirsmas

Apaļkokus (priedes, egles, bērza,
kā arī sauskaltušus)

Zarus

Ciršanas atliekas

APRĪLIS

		SAULE			MĒNESS	
		LEC	RIET	ZENĪTĀ		
1	pirmdiena	Dagne, Dagnis	06.51	20.03	13.27	☾
2	otrdiena	Irmgarde	06.48	20.05	13.26	☾
3	trešdiena	Daira, Dairis, Daiva, Daivis	06.45	20.07	13.26	☾
4	ceturtdiena	Herta, Valda, Ārvalda, Ārvaldis, Ārvalds	06.43	20.09	13.26	☾
5	piektdiena	Aivija, Vidaga, Vija	06.40	20.11	13.26	☾
6	sestdiena	Dzinta, Dzintis, Filips, Vīlps, Zinta	06.37	20.13	13.25	☾
7	svētdiena	Helmuts, Zina, Zinaida	06.35	20.16	13.25	☾☉
8	pirmdiena	Dana, Dans, Danute, Edgars	06.32	20.18	13.25	☾☉
9	otrdiena	Alla, Valērija, Žubīte	06.29	20.20	13.25	☉
10	trešdiena	Anita, Anitra, Annika, Zīle	06.27	20.22	13.24	☽
11	ceturtdiena	Hermanis, Vilmārs	06.24	20.24	13.24	☽
12	piektdiena	Ainis, Jūlijs	06.21	20.26	13.24	☽
13	sestdiena	Egils, Egīls, Nauris	06.19	20.28	13.23	☽
14	svētdiena	Gudrīte, Strauja	06.16	20.30	13.23	☽
15	pirmdiena	Aelita, Gastons	06.13	20.33	13.23	☽
16	otrdiena	Alfs, Bernadeta, Mintauts	06.11	20.35	13.23	☽
17	trešdiena	Rūdis, Rūdofls, Viviāna	06.08	20.37	13.23	☽
18	ceturtdiena	Jadviga, Laura	06.06	20.39	13.22	☽
19	piektdiena	Fanija, Vēsma	06.03	20.41	13.22	☽
20	sestdiena	Meija, Mirta, Ziedīte	06.00	20.43	13.22	☽
21	svētdiena	Anastasija, Margērs	05.58	20.45	13.22	☽
22	pirmdiena	Armanda, Armands	05.55	20.48	13.21	☽●
23	otrdiena	Georgs, Jurgita, Juris, Jurgis	05.53	20.50	13.21	☽●
24	trešdiena	Nameda, Ritums, Ritvaldis, Visvaldis	05.50	20.52	13.21	☾●
25	ceturtdiena	Bārbala, Liksma	05.48	20.54	13.21	☾●
26	piektdiena	Alīna, Rūsiņš, Sandris	05.46	20.56	13.21	☾
27	sestdiena	Klementīne, Raimonda, Raina, Tāle	05.43	20.58	13.21	☾
28	svētdiena	Gundega, Terēze	05.41	21.00	13.20	☾
29	pirmdiena	Laine, Raimonds, Vilnis	05.38	21.02	13.20	☾
30	otrdiena	Lilija, Liāna	05.36	21.05	13.20	☾

SVĒTKU UN ATCERES DIENAS

LATVIJĀ

1. maijs – Latvijas Republikas Satversmes sapulces sasaukšanas diena
Darba svētki
3. maijs – Pasaules preses brīvības diena
4. maijs – Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas diena
8. maijs – Nacisma sagrāves un Otrā pasaules kara upuru piemiņas diena
9. maijs – Eiropas diena. Debesbraukšanas diena
12. maijs – Mātes diena
15. maijs – Starptautiskā ģimenes diena
17. maijs – Ugunsdzēsēju un glābēju diena
18. maijs – Starptautiskā muzeju diena
19. maijs – Vasarsvētki
20. maijs – Pasaules bišu diena

VALKAS NOVADĀ

4. maijs – dzimis mācītājs Elmars Mačs (1909–2004)
19. maijs – dzimis mācītājs Emīls Georgs Hermanis Sokolovskis (1819–1869)

A u s t r a
Aesthetics

Lai uzaust labsajūta

Kosmetoloģijas pakalpojumi
Ķermeņa procedūras
Dekoratīvās kosmētikas pakalpojumi
Vaksācija
Pedikīrs

Raiņa iela 6, Valka | +371 29666752

www.facebook.com/salonsaustra

MAIJS

		SAULE			MĒNESS	
		LEC	RIET	ZENITĀ		
1	trešdiena	Ziedonis	05.34	21.07	13.20	☾
2	ceturtdiena	Sigmunds, Zigismunds, Zigmunds	05.31	21.09	13.20	☾
3	piektdiena	Gints, Uvis	05.29	21.11	13.20	☾
4	sestdiena	Vijolīte, Viola, Vizbulīte	05.27	21.13	13.20	☾
5	svētdiena	Ģerderts, Ģirts	05.24	21.15	13.20	☾
6	pirmdiena	Didzis, Gaidis	05.22	21.17	13.20	☾☉
7	otrdiena	Enriko, Henriete, Henrijs, Jete	05.20	21.19	13.20	☾☉
8	trešdiena	Staņislava, Staņislavs, Stefānija	05.18	21.21	13.20	☽☉
9	ceturtdiena	Einārs, Ervīns, Klāvs	05.16	21.23	13.19	☽☉
10	piektdiena	Maija, Paija	05.14	21.25	13.19	☽
11	sestdiena	Karmena, Manfreds, Milda	05.11	21.27	13.19	☽
12	svētdiena	Ina, Ināra, Inārs, Valija	05.09	21.29	13.19	☽
13	pirmdiena	Ira, Iraīda, Irēna, Irīna	05.07	21.31	13.19	☽
14	otrdiena	Aivita, Elfa, Elvita, Krišjānis	05.05	21.33	13.19	☽
15	trešdiena	Airita, Arita, Sofija, Taiga	05.04	21.35	13.19	☽
16	ceturtdiena	Edijs, Edvīns	05.02	21.37	13.19	☽
17	piektdiena	Dailis, Herberts, Umberts	05.00	21.39	13.19	☽
18	sestdiena	Inese, Inesis, Ēriks	04.58	21.41	13.20	☽
19	svētdiena	Lita, Sibilla, Teika	04.56	21.43	13.20	☽
20	pirmdiena	Salvis, Selva, Venta	04.54	21.45	13.20	☽
21	otrdiena	Akvelīna, Ernestīne, Ingmārs	04.53	21.47	13.20	☽
22	trešdiena	Emīlija	04.51	21.48	13.20	☽●
Visu neparasto un kalendāros neierakstīto vārdu diena						
23	ceturtdiena	Leokādija, Leontīne, Ligija, Lonija	04.49	21.50	13.20	☽●
24	piektdiena	Ilvija, Marlēna, Ziedone	04.48	21.52	13.20	☾●
25	sestdiena	Anšlavs, Junora	04.46	21.54	13.20	☾
26	svētdiena	Eduards, Edvards, Edvarts, Varis	04.45	21.55	13.20	☾
27	pirmdiena	Dzidra, Dzidris, Gunita, Loreta	04.44	21.57	13.20	☾
28	otrdiena	Vilhelms, Vilis	04.42	21.59	13.20	☾
29	trešdiena	Maksims, Maksis, Raivis, Raivo	04.41	22.00	13.21	☾
30	ceturtdiena	Letīcija, Lolita, Vitolds	04.40	22.02	13.21	☾
31	piektdiena	Alīda, Jūsma	04.38	22.03	13.21	☾

SVĒTKU UN ATCERES DIENAS

LATVIJĀ

1. jūnijs – Starptautiskā bērnu aizsardzības diena
5. jūnijs – Pasaulē vides diena
14. jūnijs – Komunistiskā genocīda upuru piemiņas diena
16. jūnijs – Medicīnas darbinieku diena
17. jūnijs – Latvijas Republikas okupācijas diena
20. jūnijs – Vasaras saulgrieži plkst. 23.50. Pasaulē bēgļu diena
22. jūnijs – Varoņu piemiņas diena (Cēsu kaujas atceres diena)
23. jūnijs – Līgo diena
24. jūnijs – Jāņu diena
27. jūnijs – Septiņu gulētāju diena
29. jūnijs – Pētera diena

VALKAS NOVADĀ

11. jūnijs – Polijas karalis Stefans Batorijs 1584. gadā Valkai piešķir pilsētas tiesības
Valkas un Valgas pilsētas svētki
dzimis "Ziemeļlatvijas" redaktors, literāts
Kārlis Oļģerts Kraujiņš (1879–1975)
18. jūnijs – 1989. gadā atklāti pieminekļi Jānim Cimzem un Indriķim Zilem
(pie Valkas novadpētniecības muzeja)
22. jūnijs – dzimusi tulkotāja Lūcija Rambeka (1919–2007)
26. jūnijs – 2014. gadā pieņemts nolikums par Jāņa Cimzes balvu Valkas novada
pedagogiem
30. jūnijs – dzimis Lāčplēša Kara ordeņa kavalieris Kārlis Andersons (1889–1946)

**BRĪVAS ATMOSFĒRAS KAFEJNĪCA
VALKAS-VALGAS CENTRĀ**

Raiņa iela 1, Valka | +371 20003516

www.facebook.com/WalkCafeValka

JŪNIJS

		SAULE			MĒNESS	
		LEC	RIET	ZENITĀ		
1	sestdiena	Bernedīne, Biruta, Mairita	04.37	22.05	13.21	☾
2	svētdiena	Emma, Liba	04.36	22.06	13.21	☾
3	pirmdiena	Ineta, Inta, Intra	04.35	22.07	13.21	☾
4	otrdiena	Elfrīda, Sindija, Sintija	04.34	22.09	13.21	☾
5	trešdiena	Igors, Ingvars, Margots	04.33	22.10	13.22	☾☉
6	ceturtdiena	Ardis, Ingrīda	04.33	22.11	13.22	☾☉
7	piektdiena	Arnīs, Arno, Gaida	04.32	22.12	13.22	☾☉
8	sestdiena	Frida, Frīdis, Mundra	04.31	22.13	13.22	☾
9	svētdiena	Gita, Ligita	04.31	22.14	13.22	☾
10	pirmdiena	Anatolijs, Anatols, Malva	04.30	22.15	13.23	☾
11	otrdiena	Inģus, Mairis, Vidvuds	04.30	22.16	13.23	☾
12	trešdiena	Ija, Lenora, Nora	04.29	22.17	13.23	☾
13	ceturtdiena	Ainārs, Uva, Zigfrīds	04.29	22.18	13.23	☾
14	piektdiena	Saiva, Saivis, Santis, Sentis, Tija	04.29	22.18	13.23	☾
15	sestdiena	Baņuta, Vilija, Vits, Žermēna	04.28	22.19	13.24	☾
16	svētdiena	Justīne, Juta	04.28	22.20	13.24	☾
17	pirmdiena	Artis, Artūrs	04.28	22.20	13.24	☾
18	otrdiena	Alberts, Madis	04.28	22.20	13.24	☾
19	trešdiena	Niils, Viktors	04.28	22.21	13.25	☾
20	ceturtdiena	Maira, Rasa, Rasma	04.28	22.21	13.25	☾●
21	piektdiena	Egita, Emīls, Monvīds	04.29	22.21	13.25	☾●
22	sestdiena	Laimdots, Laimiņš, Ludmila	04.29	22.21	13.25	☾●
23	svētdiena	Līga	04.29	22.21	13.25	☾●
24	pirmdiena	Jānis	04.30	22.21	13.26	☾
25	otrdiena	Maiga, Milija	04.30	22.21	13.26	☾
26	trešdiena	Ausma, Ausmis, Inģuna, Inģuns, Inģūna	04.31	22.21	13.26	☾
27	ceturtdiena	Malvis, Malvīne	04.31	22.21	13.26	☾
28	piektdiena	Kitija, Viestards, Viesturs	04.32	22.21	13.26	☾
29	sestdiena	Paulis, Pauls, Pāvils, Pēteris	04.33	22.20	13.27	☾
30	svētdiena	Mareks, Tāļivaldis	04.34	22.20	13.27	☾

SVĒTKU UN ATCĒRES DIENAS

LATVIJĀ

- 4. jūlijs – Ebreju tautas genocīda upuru piemiņas diena
- 10. jūlijs – Septiņu brāļu diena
- 13. jūlijs – Jūras svētku diena
- 20. jūlijs – Starptautiskā šaha diena
- 25. jūlijs – Jēkaba diena
- 26. jūlijs – Annas diena

VALKAS NOVADĀ

- 3. jūlijs – dzimis pedagogs, latviešu mūzikas darbinieks Jānis Cimze (1814–1881)
- 11. jūlijs – dzimis Lāčplēša Kara ordeņa kavalieris Kārlis Lūsis (1874–1941)
- 21. jūlijs – dzimis Valkas pilsētas II pamatskolas (vēlāk Valkas pilsētas Ā. Tērauda pamatskola) pārzinis, pedagogs Teodors Zvaigzne (1879–1963)

Ziemeļlatvija

SIA "LAIKRAKSTS ZIEMEĻLATVIJA"

Reģ. Nr. 44103091926, Valkā, Rīgas ielā 25, LV-4701, tālr. 64781276

DRUKĀTS LAIKRAKSTS

Rakstām par novadu aktualitātēm - dzīvi mums apkārt un esam vidiedoku paaugstināšanas platforma, kur publikācijas tiek izstrādātas vietējai kopienai svarīgiem jautājumiem. Atspoguļojam pašvaldības lēmto, izglītības, kultūras, sociālos jautājumus, rakstām par veselības, vides jautājumiem, dzīvi laukos un uzņēmējdarbību. Ir virtuves lapa ar receptēm un izklaides lapa ar horoskopiem, krustvārdu mīklām. Neizstrūkstoši - sludinājumi, reklāma, kā arī apsvēkumi, sēru paziņojumi un lūgņlūdzības.

Laikraksts iznāk otrdienās un piektdienās kopā ar TV programmu.

Vidējā izdevuma tirāža: 1100 eksemplāru.

Viena numura vidējā auditorija: 16 000 lasītāju.

Laikraksta apjoms: otrdienās 12, piektdienās 16 lpp.

Cena 2023. gads - 8,50 € 1 mēnesis bez TV un 9,00 € 1 mēnesis ar TV.

Abonēšanas iespējas:

- redakcijā - Rīgas ielā 25 Valkā, P.-Dk. 9-13;
- e-pasts: abone@ziemellatvija.lv
- abone.lv;
- VAS "Latvijas Pasts" pasta nodaļās vai pie pastnieka.

Reģionāls Ziemeļvidzemes laikraksts visai ģimenei.
Atspoguļo notikumus un aktualitātes Smiltenes un Valkas novados.

Ziemeļlatvija

Laikraksts dibināts 1925. gadā, pirmais numurs iespiests 1925. gada 13. jūnijā.

Galvenā redaktore kopš 2002. gada aprīļa Ingūna Johansone.

Darbinieki:
3 žurnālisti, korektors, maketētājs, biroja administrators, reklāmas projektu vadītājs, portāla redaktors.

DIGITĀLAIS SATURS

Viss svarīgāko par dzīvi Smiltenes un Valkas novados atradīsiet portālā www.ziemellatvija.lv. Iejuums - e-avīze - iespēja lasīt laikrakstu datorā un mobilajā aplikācijā.

Digitālā avīze jeb e-avīze: lietotnē Reģionu Mediji vai vietnē e-avīze.reģionumedijs.lv.

Cena 2023. gads - 4,99 € par 4 nedēļām.

- **Ziemeļlatvija Plus:** maksas saturs portālā.

Cena 2023. gads - 1,99 € par 4 nedēļām.

Komplekts: Ziemeļlatvija Plus + E-avīze + Avīze pastkastē

Cena 2023. gads - 7,99 € par 4 nedēļām.

Abonēšanas iespējas: portālā ziemellatvija.lv.

Kontaktinformācija:

- portāls: ziemellatvija.lv
- tālrunis: 64 781 276
- e-pasts: info@ziemellatvija.lv

NEDRUKĀ SAVU AVĪZI - LASI "ZIEMEĻLATVIJU"!

Rīgas iela 25, Valka
+371 64781276
www.ziemellatvija.lv

JŪLIJS

		SAULE			MĒNESS	
		LEC	RIET	ZENITĀ		
1	pirmdiena	Imants, Ingars, Intars, Rimants	04.35	22.19	13.27	☾
2	otrdiena	Halina, Ilvars, Lauma	04.36	22.19	13.27	☾
3	trešdiena	Benita, Emerita, Everita, Verita	04.37	22.18	13.27	☾
4	ceturtdiena	Sandijs, Sandis, Uldis, Ulvis	04.38	22.18	13.28	☾
5	piektdiena	Andžejs, Andžs, Edīte, Esmeralda	04.39	22.17	13.28	☾
6	sestdiena	Anrijs, Arkādijs	04.40	22.16	13.28	☾☉
7	svētdiena	Alda, Maruta	04.41	22.15	13.28	☾☉
8	pirmdiena	Ada, Adele, Antra	04.42	22.14	13.28	☾
9	otrdiena	Asna, Asne, Zaiga	04.44	22.13	13.28	☾
10	trešdiena	Lija, Odrija, Oliveris, Olīvija	04.45	22.12	13.29	☾
11	ceturtdiena	Leonora, Svens	04.46	22.11	13.29	☾
12	piektdiena	Indriķis, Ints, Namejs	04.48	22.10	13.29	☾
13	sestdiena	Margarita, Margrieta	04.49	22.08	13.29	☾
14	svētdiena	Anvars, Oskars, Ritvars	04.51	22.07	13.29	☾
15	pirmdiena	Egija, Egmonts, Egons, Heinrihs, Henriks	04.52	22.06	13.29	☾
16	otrdiena	Estere, Hermine, Liepa	04.54	22.04	13.29	☾
17	trešdiena	Aleksejs, Aleksis, Alekss	04.56	22.03	13.29	☾
18	ceturtdiena	Roze, Rozālija	04.57	22.01	13.29	☾
19	piektdiena	Digna, Jautrīte, Kamila, Sāra	04.59	22.00	13.29	☾
20	sestdiena	Ramona, Ritma	05.01	21.58	13.29	☾●
21	svētdiena	Meldra, Meldris, Melisa	05.03	21.56	13.30	☾●
22	pirmdiena	Marija, Marika, Marina	05.04	21.55	13.30	☾●
23	otrdiena	Magda, Magdalēna, Magone, Mērija	05.06	21.53	13.30	☾●
24	trešdiena	Krista, Kristiāna, Kristiāns, Kristīna, Kristīne	05.08	21.51	13.30	☾
25	ceturtdiena	Jēkabs, Žaklīna	05.10	21.49	13.30	☾
26	piektdiena	Ance, Anna, Annija	05.12	21.47	13.30	☾
27	sestdiena	Dita, Dite, Marta	05.14	21.46	13.30	☾
28	svētdiena	Cecilija, Cilda	05.16	21.44	13.30	☾
29	pirmdiena	Edmunds, Edžus, Vidmants	05.17	21.42	13.30	☾
30	otrdiena	Regnārs, Renārs, Valters	05.19	21.40	13.30	☾
31	trešdiena	Angelika, Ruta, Rūta, Sigita	05.21	21.38	13.29	☾

SVĒTKU UN ATCERES DIENAS

LATVIJĀ

- 10. augusts – Labrenča diena
- 11. augusts – Latvijas brīvības cīnītāju piemiņas diena
- 15. augusts – Vissvētākās Jaunavas Marijas debesis uzņemšanas svētki
- 21. augusts – Konstitucionālā likuma “Par Latvijas Republikas valstisko statusu” pieņemšanas diena
- 23. augusts – Staļinisma un nacisma upuru atceres diena. Baltijas ceļš
- 24. augusts – Bērtuļa diena

VALKAS NOVADĀ

- 9.–11. augusts – 15. Latvijas amatierteātru salidojums, tēma – “Ceļš. Savs ceļš”
- 10. augusts – 1924. gadā ielikts Valkas kultūras nama pamatakmens
- 16. augusts – dzimis Valkas 1. vidusskolas direktors (1963–1977), pedagogs Laimonis Bušs (1919–1991)

VALKAS JĀŅA CIMZES ĢIMNĀZIJA

PIEDĀVĀJAM IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS

Medicīna un inženierzinātnes

Uzņēmējdarbība un radošās industrijas

Sports un komunikācija

Nodrošinām mūsdienīgas kopmītnes

Raiņa iela 28A, Valka | www.vjcgimnazija.lv | www.facebook.com/valkasjcg

AUGUSTS

		SAULE			MĒNESS	
		LEC	RIET	ZENITĀ		
1	ceturtdiena	Albīna, Albīns	05.23	21.35	13.29	☾
2	piektdiena	Normunds, Stefans	05.25	21.33	13.29	☾
3	sestdiena	Augusts	05.27	21.31	13.29	☾
4	svētdiena	Romualda, Romualds, Romāns	05.29	21.29	13.29	☽
5	pirmdiena	Arvils, Osvalds	05.31	21.27	13.29	☽
6	otrdiena	Aisma, Askolds	05.33	21.25	13.29	☽
7	trešdiena	Alfrēds, Fredis, Madars	05.35	21.22	13.29	☽
8	ceturtdiena	Mudīte, Vladislava, Vladislavs	05.37	21.20	13.29	☽
9	piektdiena	Genovefa, Genoveva, Madara	05.39	21.18	13.29	☽
10	sestdiena	Audra, Audris, Brenčis, Inuta	05.41	21.15	13.28	☽
11	svētdiena	Liega, Olga, Zigita, Zita	05.43	21.13	13.28	☽
12	pirmdiena	Klāra, Vizma	05.46	21.11	13.28	☽
13	otrdiena	Elvīra, Rēzija, Velga	05.48	21.08	13.28	☽
14	trešdiena	Virma, Zelma, Zemgus	05.50	21.06	13.28	☽
15	ceturtdiena	Dzelde, Zelta, Zenta	05.52	21.03	13.27	☽
16	piektdiena	Astra, Astrīda	05.54	21.01	13.27	☽
17	sestdiena	Oļegs, Vineta	05.56	20.58	13.27	☽
18	svētdiena	Elena, Ellena, Helēna, Liena, Liene	05.58	20.56	13.27	☽●
19	pirmdiena	Imanta, Melānija	06.00	20.53	13.27	☽●
20	otrdiena	Bernhards, Boriss, Rojs	06.02	20.51	13.26	☾●
21	trešdiena	Janīna, Linda	06.04	20.48	13.26	☾
22	ceturtdiena	Everts, Rudīte	06.06	20.46	13.26	☾
23	piektdiena	Ralfs, Valgudis, Vitālijs	06.08	20.43	13.26	☾
24	sestdiena	Boļeslavs, Bērtulis	06.10	20.40	13.25	☾
25	svētdiena	Ivonna, Ludis, Ludvigs, Patriks, Patrīcija	06.12	20.38	13.25	☾
26	pirmdiena	Broņislava, Broņislavs, Natālija, Tālija	06.14	20.35	13.25	☾
27	otrdiena	Alens, Jorens, Žanis	06.16	20.33	13.24	☾
28	trešdiena	Auguste, Guste	06.18	20.30	13.24	☾
29	ceturtdiena	Aiga, Armīns, Vismants	06.20	20.27	13.24	☾
30	piektdiena	Alvis, Jolanta, Samanta	06.22	20.25	13.24	☾
31	sestdiena	Aigars, Vilma	06.24	20.22	13.23	☾

SVĒTKU UN ATCERES DIENAS

LATVIJĀ

- 1. septembris – Zinību diena
- 8. septembris – Tēva diena
- 22. septembris – Baltu vienības diena. Rudens saulgrieži
- 26. septembris – Eiropas valodu diena
- 27. septembris – Pasaules tūrisma diena
- 29. septembris – Miķeļdiena

VALKAS NOVADĀ

- 1. septembris – 1924. gadā darbu uzsākusi Valkas pilsētas amatniecības skola (vēlāk Valkas valsts arodu skola)
- 2. septembris – 1939. gadā bijušajā Cimzes semināra ēkā atklāts
7. Valkas aizsargu pulka muzejs
- 21. septembris – 1984. gadā atklāts piemiņas akmens
Valkas un Valgas 400. gadadienai
- 29. septembris – dzimis Lāčplēša Kara ordeņa kavalieris Jūlijs Celms (1879–1935)

VALKAS NOVADA BĒRNU-JAUNATNES SPORTA SKOLA

Basketbols | Florbols | Futbols | Ložu šaušana
Vieglatlētika | Šahs (interesešu izglītība)
Volejbols (interesešu izglītība)
Sadarbojamies ar skolām un sporta klubiem
Vispārējās fiziskās sagatavotības nodarbības
pieāvājam pirmsskolas skolēniem

Rīgas iela 41, Valka | +371 29499872 | www.facebook.com/ValkasnovadaBJSS

SEPTEMBRIS

		SAULE			MĒNESS	
		LEC	RIET	ZENITĀ		
1	svētdiena	Austrums, Ilmārs, Iluta	06.27	20.19	13.23	☾
2	pirmdiena	Eliza, Lizete, Zete	06.29	20.17	13.23	☾
3	otrdiena	Bella, Berta	06.31	20.14	13.22	☽
4	trešdiena	Dzintars, Dzintara, Dzintra	06.33	20.11	13.22	☽
5	ceturtdiena	Klaudija, Persijs, Vaida	06.35	20.09	13.22	☽
6	piektdiena	Magnuss, Maigonis, Mariuss	06.37	20.06	13.21	☽
7	sestdiena	Ermīns, Regīna	06.39	20.03	13.21	☽
8	svētdiena	Ilgā	06.41	20.00	13.21	☽
9	pirmdiena	Bruno, Telma	06.43	19.58	13.20	☽
10	otrdiena	Albertīne, Jausma	06.45	19.55	13.20	☽
11	trešdiena	Signe, Signija	06.47	19.52	13.20	☽
12	ceturtdiena	Erna, Eva, Evita	06.49	19.50	13.19	☽
13	piektdiena	Iza, Izabella	06.51	19.47	13.19	☽
14	sestdiena	Sanda, Sandija, Sanija, Sanita, Santa	06.53	19.44	13.18	☽
15	svētdiena	Gunvaldis, Gunvaris, Sandra, Sondra	06.55	19.41	13.18	☽
16	pirmdiena	Asja, Asnate, Dāgs	06.57	19.39	13.18	☽●
17	otrdiena	Vaira, Vairis, Vaiva, Vera	06.59	19.36	13.17	☽●
18	trešdiena	Alīta, Elīta, Liesma	07.01	19.33	13.17	☾●
19	ceturtdiena	Muntis, Verners	07.03	19.30	13.17	☾●
20	piektdiena	Ginters, Guntra, Marianna	07.05	19.28	13.16	☾
21	sestdiena	Mariss, Matīss, Modris	07.07	19.25	13.16	☾
22	svētdiena	Maigurs, Mārica, Māris	07.09	19.22	13.16	☾
23	pirmdiena	Vanda, Veneranda, Venija	07.11	19.19	13.15	☾
24	otrdiena	Agris, Agrita	07.13	19.17	13.15	☾
25	trešdiena	Rauls, Rodrigo	07.15	19.14	13.15	☾
26	ceturtdiena	Gundars, Knuts, Kurts	07.17	19.11	13.14	☾
27	piektdiena	Ilgonis, Ādolfs	07.19	19.08	13.14	☾
28	sestdiena	Lana, Sergejs, Svetlana	07.21	19.06	13.14	☾
29	svētdiena	Jumis, Mihails, Miks, Mikus, Miķelis	07.24	19.03	13.26	☾
30	pirmdiena	Elma, Elna, Menarda	07.26	19.00	13.13	☾

SVĒTKU UN ATCERES DIENAS

LATVIJĀ

- 1. oktobris – autovadītājiem atļauts braukt ar radzēm līdz 1. maijam
- 4. oktobris – Pasaules dzīvnieku diena
- 6. oktobris – Skolotāju diena
- 10. oktobris – Starptautiskā putras diena
- 15. oktobris – Valsts valodas diena
- 27. oktobris – Pasaules audiovizuālā mantojuma diena.
Plkst. 4.00 pulksteņa rādītāji jāpagriež vienu stundu atpakaļ
- 28. oktobris – Simjūda diena
- 31. oktobris – Visu svēto diena (*Halloween*)

VALKAS NOVADĀ

- 2. oktobris – 1939. gadā darbu uzsāk Valkas valsts sieviešu arodu skola
(vēlāk Valkas valsts mājsaimniecības skola)
- 11. oktobris – 1999. gadā nodibināta biedrība “Latvijas-Igaunijas institūts”

MÖÖBEL HOUSE

TAVA MĀJA – TAVA IZVĒLE

MĒBELES PĒC PASŪTĪJUMA
NO KONSULTĀCIJAS LĪDZ UZSTĀDĪŠANAI

+371 25935899 | +372 58263377
moobelhouse@gmail.com

OKTOBRIS

			SAULE			MĒNESS
			LEC	RIET	ZENITĀ	
1	otrdiena	Lāsma, Zanda, Zandis	07.28	18.57	13.13	☾
2	trešdiena	Ilma, Skaidris	07.30	18.55	13.12	☾
3	ceturtdiena	Elza, Ilizana	07.32	18.52	13.12	☾
4	piektdiena	Dmitrijs, Francis, Modra	07.34	18.49	13.12	☽
5	sestdiena	Amālija, Amēlija	07.36	18.47	13.11	☽
6	svētdiena	Monika, Zilga, Zilgma	07.38	18.44	13.11	☽
7	pirmdiena	Daumants, Druvvaldis	07.40	18.41	13.11	☽
8	otrdiena	Aina, Anete	07.42	18.39	13.10	☽
9	trešdiena	Elga, Elgars, Helga	07.44	18.36	13.10	☽
10	ceturtdiena	Arvis, Arvīds, Druvis	07.47	18.33	13.10	☽
11	piektdiena	Monta, Silva, Tince	07.49	18.31	13.10	☽
12	sestdiena	Kaira, Valfrīds	07.51	18.28	13.09	☽
13	svētdiena	Irma, Mirga	07.53	18.25	13.09	☽
14	pirmdiena	Minna, Vilhelmīne	07.55	18.23	13.09	☽
15	otrdiena	Ēda, Hedviga, Helvijs	07.57	18.20	13.09	☽
16	trešdiena	Daiga, Dinija, Dinārs	07.59	18.18	13.09	☽●
17	ceturtdiena	Gaitis, Gaits, Karīna	08.01	18.15	13.08	☾●
18	piektdiena	Erlends, Lūkass, Rolanda, Rolands, Ronalds	08.04	18.13	13.08	☾●
19	sestdiena	Drosma, Drosmis, Elīna	08.06	18.10	13.08	☾
20	svētdiena	Leonīda, Leonīds	08.08	18.08	13.08	☾
21	pirmdiena	Severīns, Urzula	08.10	18.05	13.08	☾
22	otrdiena	Airisa, Irīda, Īrisa	08.12	18.03	13.07	☾
23	trešdiena	Daina, Dainīda, Dainis	08.15	18.00	13.07	☾
24	ceturtdiena	Modrīte, Mudrīte, Renāte	08.17	17.58	13.07	☾
25	piektdiena	Beatrise, Beāte	08.19	17.55	13.07	☾
26	sestdiena	Amanda, Amanta, Kaiva	08.21	17.53	13.07	☾
27	svētdiena	Irita, Ita, Lilita	07.23	16.50	12.07	☾
28	pirmdiena	Antoņina, Ninona, Oksana, Nīna	07.26	16.48	12.07	☾
29	otrdiena	Elva, Elvijs, Elvis, Laimis, Laimonis	07.28	16.46	12.07	☾
30	trešdiena	Adīna, Nadīna, Ulla	07.30	16.43	12.07	☾
31	ceturtdiena	Rinalda, Rinalds, Valts	07.32	16.41	12.07	☾

SVĒTKU UN ATCERES DIENAS

LATVIJĀ

- 7. novembris – Robežsargu diena
- 10. novembris – Starptautiskā grāmatvežu diena. Mārtiņdiena
- 11. novembris – Lāčplēša diena
- 14. novembris – Pasaules diabēta diena
- 17. novembris – Starptautiskā studentu diena
- 18. novembris – Latvijas Republikas Proklamēšanas diena
- 25. novembris – Katrīnas diena
- 30. novembris – Andreja diena

VALKAS NOVADĀ

- 3. novembris – dzimis Lāčplēša Kara ordeņa kavalieris Frīdrihs Dambergs (1884–1929)
- 4. novembris – 1929. gadā Valkas valsts vidusskola uzsāk mācības jaunajā, vēl nepabeigtajā ēkā Raiņa ielā 28A
- 7. novembris – dzimis rakstnieks, politiķis, LPNP loceklis Kārlis Skalbe (1879–1945)
- 10. novembris – 1839. gadā Valmierā dibināts Vidzemes draudžu skolu skolotāju (Cimzes) seminārs (Valkā no 1849. gada)
- 27. novembris – dzimis grāmatrūpnieks, tirgotājs, sabiedriskais darbinieks Jānis Rauska (1873–1967)

STALLENHOFMUIŽAS BRŪZIS
AR 300 GADU VECU STĀSTUNESTEIDZĪGI
AKTĪVA ATPŪTA LAUKOSVIESU NAMS
AUSMASAusmas, Ērģemes pagasts, Valkas novads | +371 29234102 | www.ausmas.com

NOVEMBRIS

		SAULE			MĒNESS	
		LEC	RIET	ZENITĀ		
1	piektdiena	Ikars	07.34	16.39	12.07	☾
2	sestdiena	Dzīle, Viva, Vivita	07.37	16.37	12.07	☽
3	svētdiena	Dagnija, Ērika	07.39	16.34	12.07	☽
4	pirmdiena	Atis, Oto, Otomārs	07.41	16.32	12.07	☽
5	otrdiena	Lote, Šarlote	07.43	16.30	12.07	☽
6	trešdiena	Leo, Leonarda, Leonards, Leons, Linards	07.45	16.28	12.07	☽
7	ceturtdiena	Helma, Lotārs, Pērle	07.48	16.26	12.07	☽
8	piektdiena	Agra, Aleksandra	07.50	16.24	12.07	☽
9	sestdiena	Teodors	07.52	16.22	12.07	☽
10	svētdiena	Marks, Markuss, Mārcis, Mārtiņš	07.54	16.20	12.07	☽
11	pirmdiena	Nellija, Ojārs, Rainers	07.56	16.18	12.07	☽
12	otrdiena	Kaija, Kornēlija	07.59	16.16	12.07	☽
13	trešdiena	Eižens, Jevgeņija, Jevgeņijs	08.01	16.14	12.07	☽
14	ceturtdiena	Fricis, Vikentijs, Vincents	08.03	16.12	12.08	☽●
15	piektdiena	Leopolds, Unda, Undīne	08.05	16.10	12.08	☽●
16	sestdiena	Banga, Glorija	08.07	16.09	12.08	☾●
17	svētdiena	Hugo, Uga, Uģis	08.09	16.07	12.08	☾●
18	pirmdiena	Aleksandrs, Brīve, Doloresa	08.11	16.05	12.08	☾
19	otrdiena	Betija, Elizabete, Liza, Līze	08.14	16.04	12.09	☾
20	trešdiena	Anda, Andīna, Vīgo	08.16	16.02	12.09	☾
21	ceturtdiena	Andis, Zeltīte	08.18	16.00	12.09	☾
22	piektdiena	Aldis, Aldris, Alfons	08.20	15.59	12.09	☾
23	sestdiena	Zigfrīda, Zigrīda, Zigrīds	08.22	15.57	12.10	☾
24	svētdiena	Velda, Velta	08.24	15.56	12.10	☾
25	pirmdiena	Kadrija, Kate, Katrīna, Katrīne, Trīne	08.26	15.55	12.10	☾
26	otrdiena	Konrāds, Sebastians	08.27	15.54	12.10	☾
27	trešdiena	Lauris, Norberts	08.29	15.52	12.11	☾
28	ceturtdiena	Olīta, Rita, Vita	08.31	15.51	12.11	☾
29	piektdiena	Ignats, Virģinija	08.33	15.50	12.12	☾
30	sestdiena	Andrejs, Andrievs, Andris	08.35	15.49	12.12	☾

SVĒTKU UN ATCERES DIENAS

LATVIJĀ

1. decembris – Pret latviešu tautu vērstā totalitārā komunistiskā režīma genocīda upuru piemiņas diena
Pirmā advente. Pasaules AIDS diena
Ziemas riepu lietošana no 1. decembra līdz 1. martam
5. decembris – Policijas darbinieku diena
6. decembris – Niklāva diena
8. decembris – Otrā advente
13. decembris – Lūcijas diena
15. decembris – Trešā advente
21. decembris – Ziemas saulgrieži
22. decembris – Ceturtā advente
24. decembris – Ziemassvētku vakars
25. decembris – Pirmie Ziemassvētki
26. decembris – Otrie Ziemassvētki
31. decembris – Vecgada diena

VALKAS NOVADĀ

2. decembris – 1934. gadā Lugažu pagastā pēc “Jaunrukeļu” saimnieka Jāņa Pavloviča ierosinājuma atjaunota vakarēšanas tradīcija
4. decembris – dzimis Latvijas-Igaunijas robežas apakškomisijas loceklis (1920), lauksaimnieks Jānis Pavlovičs (1879–1977)
9. decembris – dzimis Lāčplēša Kara ordeņa kavalieris Mārtiņš Rihards Rozenblats (1899–1920)
12. decembris – dzimis literatūrzinātnieks Valdis Ķikāns (1929–2013)
14. decembris – dzimis Lāčplēša Kara ordeņa kavalieris Eduards Štīfts (1899–1944)
19. decembris – dzimis Lāčplēša Kara ordeņa kavalieris Jānis Ķikāns (1899–1977)
24. decembris – dzimis Lāčplēša Kara ordeņa kavalieris Aleksandrs Zvirbulis (dzimis Vorobjevs, 1889–1969)
31. decembris – dzimis pedagogs, mākslinieks Harijs Bērziņš (1904–1976)

DECEMBRIS

		SAULE			MĒNESS	
		LEC	RIET	ZENITĀ		
1	svētdiena	Arnolds, Emanuels	08.36	15.48	12.12	☾
2	pirmdiena	Meta, Sniedze	08.38	15.47	12.13	☽
3	otrdiena	Ako, Evija, Jogita, Raita	08.40	15.46	12.13	☽
4	trešdiena	Baiba, Barba, Barbara	08.41	15.45	12.13	☽
5	ceturtdiena	Klaudījs, Sabīne, Sarma	08.43	15.45	12.14	☽
6	piektdiena	Niklāvs, Nikola, Nikolajs, Niks	08.44	15.44	12.14	☽
7	sestdiena	Anta, Antonija, Dzirkstīte	08.46	15.44	12.15	☽
8	svētdiena	Gunis, Gunārs, Vladimirs	08.47	15.43	12.15	☽
9	pirmdiena	Sarmīte, Tabita	08.49	15.43	12.16	☽
10	otrdiena	Guna, Judīte	08.50	15.42	12.16	☽
11	trešdiena	Valdemārs, Valdis, Voldemārs	08.51	15.42	12.16	☽
12	ceturtdiena	Iveta, Otilija	08.52	15.42	12.17	☽
13	piektdiena	Lūcija, Veldze	08.53	15.42	12.17	☽
14	sestdiena	Auseklis, Gaisma	08.54	15.42	12.18	☽●
15	svētdiena	Hanna, Jana, Johanna	08.55	15.42	12.18	☽●
16	pirmdiena	Alvīne	08.56	15.42	12.19	☾●
17	otrdiena	Hilda, Teiksmā	08.57	15.42	12.19	☾
18	trešdiena	Klinta, Kristaps, Kristers, Kristofers, Kristis	08.58	15.42	12.20	☾
19	ceturtdiena	Lelde, Sarmis	08.58	15.42	12.20	☾
20	piektdiena	Arta, Minjona	08.59	15.43	12.21	☾
21	sestdiena	Saulcerīte, Tomass, Toms	08.59	15.43	12.21	☾
22	svētdiena	Saule, Saulvedis	09.00	15.44	12.22	☾
23	pirmdiena	Balva, Viktorija	09.00	15.44	12.22	☾
24	otrdiena	Ieva, Ādams	09.01	15.45	12.23	☾
25	trešdiena	Larisa, Stella	09.01	15.46	12.23	☾
26	ceturtdiena	Dainuvīte, Gija, Megija	09.01	15.47	12.24	☾
27	piektdiena	Elmārs, Helmārs, Inita	09.01	15.48	12.24	☾
28	sestdiena	Inga, Ingeborga, Irvita, Ivita	09.01	15.49	12.25	☾
29	svētdiena	Ilgona, Solveiga	09.01	15.50	12.25	☾
30	pirmdiena	Daniela, Daniels, Dāniels, Dāvids, Dāvis	09.01	15.51	12.26	☾
31	otrdiena	Kalvis, Silvestrs, Silvis	09.01	15.52	12.26	☾

VALKAS NOVADS

2023. GADA KALEIDOSKOPĀ

Kaleidoskopā apkopoti 2023. gada notikumi Valkas novadā līdz 15. oktobrim.

JANVĀRIS

- 1. janvāris Kopīga Jaunā gada svinēšana Valkas-Valgas centrā.
- 14. janvāris Paula Keresa 107. gadadienas šaha turnīrs. Startē 49 dalībnieki.
- 27. janvāris Valkas pagasta amatiereteātra "Rūdis" izrāde "Meža meitas" (pēc Sanitas Reinsones grāmatas motīviem) Lugažu muižā. Apmeklē 134 skatītāji.
- 28. janvāris 2022. gada sporta laureātu apbalvošana. Balvu par mūža ieguldījumu Valkas novada sporta attīstībā saņem Vijciema pagasta sporta organizators Juris Kalniņš.

FEBRUĀRIS

- 6. februāris Valkas Jāņa Cimzes ģimnāzijas sporta hallē tiek svinīgi sagaidīts šī gada Eiropas čempions un pasaules vicečempions parabobslejā Arturs Klots.
- 12. februāris Latvijas Bērnu un jauniešu organizācijas "Jaunie Vanagi" organizētās 20. piedzīvojumu sacensības "Mamutu medības 2023" Kārķu pagastā. Valkas-Valgas centrā 152 iedzīvotāji piedalās sirds kontūras veidošanā. Akciju organizē Igaunijas deju skola "JJ-Street Company".

MARTS

- 3. marts Valkas Jāņa Cimzes ģimnāzijas 12. klases Žetonvakars "Laimei pa pēdām".
- 9., 10. marts Ģimnāzijā atgriežas pasākums "Vingro vesels".
- 11. marts Tradicionālais Valkas pagasta "Sieviešu dienas Zolītes turnīrs", kā arī "Kauliņu pokers".
Valkas pagasta amatiereteātris "Rūdis" ar izrādi "Meža meitas" piedalās skates "Gada izrāde 2022" finālā.
Evija Stālmeistere saņem diplomu par veiksmīgu izrādes režiju, Līga Šnuka – par veiksmīgu lomas atveidojumu.
- 18. marts Valkas novadpētniecības muzejā ikgadējās novada mākslinieku darbu izstādes "Krāsredze" atklāšana. Piedalās 37 autori.
- 28.–30. marts 42. Cimzes mūzikas dienas J. Cimzes Valkas Mūzikas skolā.

APRĪLIS

- 1. aprīlis Vijciema tautas namā tradicionālās Vijas dienas svinības. Latvijas Ārstu biedrības rīkotajā svinīgajā ceremonijā "Gada balva medicīnā" titulu "Gada funkcionālais speciālists 2022" iegūst Vidzemes slimnīcas fizioterapeite, valcēniete Kristīne Krastiņa.
- 3. aprīlis Valkā, Rūjienas ielā 3, durvis ver biedrības "Labāka rītdiena" labdarības virtuve "Karotes".
- 10. aprīlis Pasākums "Lieldienu zaķa skrējiens" Valkas pilsētas stadionā (vairāk nekā 100 dalībnieku) un Ērgemes pagastā.
- 12. aprīlis Vijciema čiekurkaltē sākas čiekuru žāvēšanas sezona.
- 15. aprīlis Saieta namā "Lugažu muiža" notiek Kūku festivāls.
- 21. aprīlis Atklāta skriešanas seriāla "Optimists" sezona. Pirmajā posmā startē 323 dalībnieki. Valkas novada Centrālās bibliotēkas simts gadu jubilejas svinības.
- 22. aprīlis Tradicionālais Latvijas-Igaunijas skrējiens. Startē 123 dalībnieki.
- 28., 29. aprīlis Kārķos 18. Meža dienas. To ietvaros notiek 10. koka pašgājēja auto sacensības.

MAIJS

- 6., 7. maijs 19. Lielais labdarības Robežtirgus, jauniešu mācību uzņēmumu gadatirgus, kornhola (*cornhole*) vienspēju čempionāts.
- 14. maijs "Bordercup" florbola sacensības.
- 7. maijs Labdarības koncerts Vijciema baznīcā. Ērģeļu atjaunošanai saziēdota 6748,81 eiro.
- 12. maijs Pēdējais skolas zvans Valkas Jāņa Cimzes ģimnāzijas 12. klases skolēniem.
- 13. maijs Eiropas Muzeju nakts Valkas novadpētniecības muzejā.
- 18. maijs Amatu zaudē Valkas novada mērs Vents Armands Krauklis.
- 20. maijs Līdzšinējā Ērgemes pamatskolas direktore Gita Avote ievēlēta par Valkas novada pašvaldības domes priekšsēdētāju.
- 22. maijs Valgas-Valkas dvīņu pilsētu kopējās atpūtas zonas atjaunošanas un attīstīšanas projekta nodošana ekspluatācijā.
- 25. maijs 64. izlaidums J. Cimzes Valkas Mūzikas skolā.
- 26. maijs SIA "Pedelīte" bistro "Jumis" 20. dzimšanas dienas svinības.

JŪNIJS

- 2. jūnijs Izlaidums Valkas Mākslas skolā.
- 3. jūnijs Valkas novada Centrālās bibliotēkas simtgades ekskursija uz Ziedoņa muzeju Murjāņos.
Valgas apriņķa Dziesmu un deju svētki Valkas brīvdabas estrādē.
- 7.–11. jūnijs Valkas–Valgas pilsētas svētki: svētku parāde, strūklaku šovs, Livonijas gadatirgus, Sudraba laimes karotišu svētki 2022. gadā dzimušajiem Valkas novada bērniem un citi pasākumi.
- 9., 16. jūnijs Valkas Jāņa Cimzes ģimnāzijas 9. un 12. klašu izlaidumi.
- 13. jūnijs Valkas novada Bērnu-jaunatnes sporta skolas SMP grupas basketbolistu pirmais izlaidums.
- 17. jūnijs Otro gadu pēc kārtas notiek ātrkubošanas sacensības “Jāņi Kārķos 2023”.
- 22. jūnijs Tradicionālais ielīgošanas pasākums ar izkopts pļaušanas saciksti Kārķos.
- 26.–28. jūnijs Valkā norisinās 9. Baltijas ģeogrāfijas olimpiāde.
- 30. jūnijs Oficiāli noslēdzies Valgas–Valkas dvīņu pilsētu kopējās atpūtas zonas atjaunošanas un attīstīšanas projekts.

JŪLIJS

- 2. jūlijs Dziesmu un deju svētku gājienā Rigā dodas 192 svētku dalībnieki no Valkas novada.
- 15. jūlijs Šosejas riteņbraukšanas sacensības Valka–Naukšēni–Valka.
- 22., 23. jūnijs Zolītes Dižsvētki Valkā.
- 25. jūlijs Valkas novada pašvaldība uzsāk sadarbību ar bērnu un jauniešu basketbola klubu “Basketbola klase”.
- 29. jūlijs Ērgemes pagastā notiek svētki “Ērgemes pilsdrupu 700 gadu senatnes spogulis”.

AUGUSTS

- 11., 12. augusts Kārķu pagasta svētki.
- 12. augusts Pirmo reizi Latvijas valsts mežu MTB/*Gravel* maratona posms notiek ārpus Latvijas robežām – Valkā/Valgā.
- 12., 13. augusts Mājas kafejnīcu diena Valkas novada Ērgemes un Kārķu pagastā: “Ausmās”, “Rudzīšos”, “Diķkalnos”.

- 16. augusts Vidzemes plānošanas reģiona organizētajā pasākumā "Vidzemnieku dārza svētki" nominācijā "Saimniecība 2023" godināts Ērgemes pagasta z/s "Purmaļi" saimnieks Vilnis Vehi.
- 17. augusts Valkas pilsētas Lugažu laukumam piešķirta 3. vieta skatē "Gada labākā būve Latvijā 2022" nominācijā "Ainavu būve".
- 19., 20. augusts Saulespuķu dienas Saulainajā ielejā Ērgemes pagastā.
- 20. augusts Ceturtie svētki etnogrāfiskajā sētā "Ielīcas" Vijciema pagastā.
- 24. augusts Jāņa Cimzes Valkas rudens lasījumi. Jāņa Cimzes balva pasniegta Valkas Jāņa Cimzes ģimnāzijas angļu valodas skolotājai Vēsmai Galgānei.

SEPTEMBRIS

- 1. septembris Zinību dienā Valkas-Valgas centra laukumā "Greentrials ekstrēmais velo šovs". Valkas novada izglītības iestādēs mācības uzsāk 1115 audzēkņi.
- 11. septembris Valkas novada pašvaldības domes priekšsēdētāja Gita Avote piedalās Latvijas Futbola federācijas draudzības mačā starp Saeimas deputātiem un pašvaldību vadītājiem.
- 15. septembris 26. reizi notiek masu skrējiens "Valga-Valka", kas simbolizē pilsētu ciešo draudzību un popularizē skriešanu kā aktīvu dzīvesveidu, piedalās 263 sportisti.
- 20. septembris Valkas novadpētniecības muzejs kopā ar bibliotēku organizē pastaigu pa grāmatniecības vēsturiskajām vietām Valkā un Valgā.
- 23. septembris Vijciema baznīcā atjaunoto ērģeļu atklāšanas koncerts.
- 30. septembris Kārķu pagasta "Diķkalnos" pasākums remigrantu ģimenēm. Valkas novadpētniecības muzejā novadnieces, gleznotājas Ingas Miezītes pirmās personālizstādes atklāšana. Lugažu muižā tiek godināti literātiem Velgai Krilei un Arturam Gobam veltītā dzejas autoru-iesācēju konkursa "Tu arī mani spēsi izpildīt" laureāti.

OKTOBRIS

- 7. oktobris Valkas senioru kluba "Zelta rudens" 21. jubilejas svinības.
- 14., 15. oktobris Valkas pilsētas kultūras namā 4. Vsevoloda Dudzinska piemiņas turnīrs šahā.

IZDEVĒJI VALKĀ 19. gadsimta otrā pusē un 20. gadsimtā

Šajā rakstā ietverta informācija arī par Valkas daļu, kura pēc pilsētas sadalīšanas 1920. gada 1. jūlijā tika piešķirta Igaunijai un nosaukta par Valgu

Pirmās ziņas par grāmatrūpniecību Valkā ir kopš 19. gadsimta otrās puses, un visas iestādes līdz 1920. gadam atradās tagadējā Valgas teritorijā – pilsētas daļā no Varžupītes līdz Kesk ielas galam. Paši pirmie šajā nozarē sāka darboties vācieši, tie apgādāja un drukāja dažādus izdevumus Valkā tolaik populārākajās valodās: vācu, latviešu, krievu un igauņu.

1880. gadā viens no pirmajiem, kurš saņēma atļauju atklāt tipogrāfiju Valkā, iespējams, bija Ferdinands Aleksandrs Tomass Kajanders. Viņš savu drukātavu un litogrāfiju nodeva znotam Ādolfam Karlam Teodoram Braunam. 1910. gadā pēc Brauna nāves šis grāmatu izdevniecības īpašnieks bija Ed. Tiltiņš. Aptuveni tajā pašā laikā ar Kajanderu Valkā grāmatas apgādāja un drukāja Morics Georgs Rūdolfs.

Vieni no pirmajiem latviešu tautības grāmatrūpniekiem Valkā bijuši Skrastiņu dzimtas pārstāvji – Pēteris un J. Skrastiņi. 1901. gada septembrī Helēnes Skrastiņas tipogrāfiju un grāmatu pārdotavu pārņēma Jūlijs Pauliņš, kas strādāja līdz 1916. gada beigām.

1903. gadā Valkā nodibināja grāmatrūpniecības uzņēmumu “Kultūra”. Tā pirmie īpašnieki līdz 1923. gadam bija Frīdrihs Karlsons, Jāns Raudseps un Jāns Adamsons.

“J. Rauskas apgādniecība” bija vispastāvīgākais poligrāfijas uzņēmums Valkā no 1906. gada līdz tā nacionalizācijai 1940. gadā. Tā dibinātājs un vadītājs Jānis Rauska bija liels Latvijas patriots un savu uzņēmumu jau 1919. gadā pārcēla Varžupītes otrā pusē, kas pēc 1920. gada 1. jūlija tika piedalīta Latvijas valstij.

1945. gadā “J. Rauskas apgādniecības” vietā darbu uzsāka VAPP tipogrāfija Nr. 25, vēlākos gados – Valmieras tipogrāfijas 1. filiāle, kas kļuva par pamatu 1992. gadā dibinātajam pašvaldības uzņēmumam “Valkas tipogrāfija”, ko pēc diviem gadiem likvidēja. Šobrīd Valkā nedarbojas neviens grāmatrūpniecības uzņēmums.

LATVIJAS NACIONĀLĀS BIBLIOTĒKAS organizēta norise – cikls “LATVIEŠU GRĀMATAI 500”

No 2021. līdz 2025. gadam valstī atzīmējam latviešu grāmatniecības piecsimt-
gadi. 1525. gadā iespieda pirmo grāmatu latviski, un tā aizsākās latviešu grā-
matu kultūras attīstība, kas kļuva par vienu no nācijas stūrakmeņiem, tādēļ
latviski rakstītā un grāmatā iespiestā vārda vēsture ir Latvijai un latviešiem
nozīmīgs laiks, kuru cildinām tagad – piecsimt gadus pēc pirmās grāmatas
tapšanas. Noriņu kopa “Latviešu grāmatai 500” apjomīgajā piecu gadu pro-
grammā Latvijas Nacionālās bibliotēkas vadībā pievērš uzmanību nozīmī-
gākajiem procesiem, kas reiz ievirzīja latviešu rakstītā un iespiestā vārda
izplatību. Noriņu struktūra veidota tā, lai katrā no gadiem izceltu kādu tema-
tisko virzienu, tiem pakārtojot iecerētos pasākumus, izstādes, izdevumus un
citas norises.

Programmas tēmas pa gadiem:

2021. Atgriešanās. Grāmatas Latvijai ārpus Latvijas

2022. Latviešu valoda rokrakstos un laikrakstos

2023. Tekstu izplatība senāk un tagad (izdevēji)

2024. Bibliotēkas un lasīšana

2025. Pirmajai grāmatai latviešu valodā 500

Notikumu cikla “Latviešu grāmatai 500” vietnē www.gramatai500.lv var
iepazīties ar jaunumiem, kas saistīti ar grāmatniecības piecsimt-
gadi. Noti-
kumu cikla ietvaros tiek piedāvāti grāmatniecībai un valodas attīstībai veltīti
pasākumi un notikumi – izstādes, grāmatas, lekcijas, konferences, koncerti
un pasākumi.

Programmu veido Latvijas Nacionālā bibliotēka un notikumu cikla
“Latviešu grāmatai 500” partneri. Ikviens ir aicināts iesaistīties “Latviešu
grāmatai 500” noriņu tapšanā, rakstot pieteikumu tīmekļa vietnes sadaļā
“Pieteikties”. Pieteikums var būt saistīts ar grāmatniecības, literatūras, valodas
vēsturi, personībām, kuru devums šajā ziņā bijis nozīmīgs, kā arī ar vietām,
kur risinājušies spilgti notikumi. Idejas autors var būt privātpersona, domu-
biedru kopa vai institūcija.

Valkas novada Centrālā bibliotēka ir Valkas novada kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kura paralēli veic reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas un darbojas kā koordinējošais metodiskais centrs Smiltenes un Valkas novada publiskajām un izglītības iestāžu bibliotēkām. Valkas bibliotēkas kā publiskās bibliotēkas darbība aizsākusies 1923. gada 7. februārī.

Kopš 2022. gada 1. februāra Valkas novadā darbojas Valkas bibliotēka ar piecām struktūrvienībām: Ērģemes bibliotēka ar nodaļu Turnā, Kārķu bibliotēka, Sēļu bibliotēka (kopš 2023. gada 1. aprīļa), Vijciema bibliotēka un Zvārtavas bibliotēka. Bibliotēkās kopā strādā 17 darbinieki.

Valkas bibliotēkā tiek veikts darbs ar bērniem un jauniešiem, rīkojot interesantas un iesaistošas aktivitātes visām vecuma grupām. Pieaugušo auditorijai piedāvājam dažādas – gan grāmatu, gan vietējo iedzīvotāju un viesu hobiju izstādes, tikšanās ar autoriem, publiskas lekcijas un meistarklases.

Populārs Valkas bibliotēkā ir novadpētniecības darba virziens. Katru gadu novadpētniecības stendā apskatāmas vairākas izstādes, kas rosina bibliotēkas apmeklētājus pārdomām un aicina dalīties ar spilgtām sava laika liecībām, tādējādi papildinot bibliotēkas krājumu.

Valkas novada Centrālā bibliotēka, Rīgas iela 22, Valka

Darba laiks:

Pirmdiena – piektdiena 10.00 – 18.00

Sestdienās 9.00 – 14.00 (izņemot vasaras mēnešus)

Svētdienās slēgts

Katra mēneša pirmā ceturtdiena ir Spodrības diena (bibliotēka lietotājiem slēgta)

www.biblioteka.valka.lv

www.facebook.com/valkasbiblioteka

Valkas novadpētniecības muzejs dibināts 1970. gadā. Atrašanās bijušā Vidzemes draudžu skolu skolotāju semināra ēkā – Valkā, Rīgas ielā 64 – noteikusi Valkas novadpētniecības muzeja misiju:

popularizēt latviešu pedagoga un koru kultūras pamatlicēja Jāņa Cimzes un viņa audzēkņu atstāto kultūras mantojumu, veicināt sabiedrības interesi un izpratni par vēsturiskajiem procesiem Valkas novadā.

2020. gadā muzejam nodota arī ēka Semināra ielā 27A.

Valkas novadpētniecības muzeja krājumā glabājas vairāk nekā 51 000 vienību (pēc 2022. gada 31. decembra uzskaites datiem). Muzeja krājumu veido pamatkrājums un palīgkrājums. Valkas novadpētniecības muzeja pamatkrājums ir Nacionālā muzeju krājuma sastāvdaļa un atrodas valsts aizsardzībā.

Krājuma saturs aptver vēsturi par bijušo Valkas rajona teritoriju laika posmā no 12. gadsimta līdz mūsdienām, kā arī informāciju par dažādiem notikumiem un novadniekiem Latvijā un pasaulē. Tas ir veidots tā, lai varētu pētīt vietējo iedzīvotāju dzīvi un darbu, kultūrvēsturiskos, politiskos, saimnieciskos u. c. notikumus, kā arī dotu iespēju iekārtot ekspozīcijas un izstādes, organizēt tematiskos pasākumus un muzejpedagoģiskās programmas.

Galvenā ēka – Rīgas ielā 64, Valkā
Krātuves ēka – Semināra ielā 27A, Valkā
+371 26123980 | muzejs@valka.lv

Muzeja vasaras darba laiks:
No 15. maija līdz 1. oktobrim
Otrdiena–piektdiena 11.00–18.00
Sestdiena–svētdiena 10.00–16.00

Muzeja ziemas darba laiks:
No 2. oktobra līdz 14. maijam
Pirmdiena–piektdiena 10.00–17.00
Sestdiena 10.00–16.00

www.muzejs.valka.lv
www.facebook.com/muzejsvalka

VALKA TOREIZ UN TAGAD

Mūsdienās pastkarte ir ne tikai līdzeklis, kā nodot personiskāku un pārdomātāku ziņu vai vēstījumu, bet arī vēstures liecība. Pilsētas skatu pastkartes ir vienas no biežāk sastopamajām, un savulaik populāras bija arī Jāņa Rauskas juniora veidotās pastkartes ar Valkas novada skatiem.

Piedāvājam ielūkoties Valkas pilsētā toreiz un tagad, lai gūtu iespaidu, kā mainījusies pilsētvide vairāku desmitu gadu garumā.

Melnbalto fotogrāfiju autori ir Jānis Rauska seniors un juniors, bet šodienas attēlus uzņēmusi novadniece Ance Andrējeva-Empele.

Sadaļas izstrādē izmantoti Valkas novadpētniecības muzeja un Latvijas Nacionālās bibliotēkas Konrāda Ubāna mākslas lasītavas materiāli.

Latvijas-Igaunijas robežas pārejas punkts Valkā, Semināra-Sepa ielā. 1937
Skats no Latvijas puses

SKATS UZ VIESNĪCU "METROPOL" Tirgus iela 4

20. gs. 30. gadu
otrā puse

2023

Ēkas Tirgus ielā 4 īpašnieks bija Pēteris Lucs. 30. gados tās pirmajā stāvā darbojās viesnīca "Metropol" (redzams uzraksts divās valodās uz mājas sāna sienas), kā arī dažādas tirgotavas. 1944. gada rudenī to ieņēma Padomju armijas karaspēks un izmantoja savām vajadzībām. Pēc nama nacionalizācijas šeit darbojās Valkas komunālais uzņēmums. Padomju gados atradās pilsētas viesnīca. Pēc 1990. gada māju atguva mantinieki, kuri to pārdeva. Mūsdienās ēka netiek izmantota.

PAMATSKOLAS ĒKA
Raiņa ielā 28

20. gs. 20. gadu
vidus

2023

Ēka celta pēc arhitekta Paula Kundziņa meta. Pamatakmens likts 1922. gada 3. jūlijā. Tajā no 1923. līdz 1934. gadam atradās Valkas pilsētas I pamatskola, no 1934. līdz 1944. gadam – Valkas pilsētas Ādama Tērauda (bijusī pilsētas II) pamatskola. Padomju okupācijas laikā ēkā bija Padomju armijas stratēģisko raķešu sakaru rezerves punkts (1953–1989). Tolaik tās teritoriju apjoza augsta sēta. To dēvēja par pilsētu pilsētā, jo teritorijā armijnieku vajadzībām bija savs veikals, slimnīca, katlumāja un kafejnīca. Reiz šis bijis lepņākais nams pilsētā, bet laika gaitā tas mainījis savu izskatu – zaudētas mazās arhitektūras formas, kas tai piešķīra unikālu greznību. Šobrīd šis nams gaida savu jauno iespēju, realizējot kādu no pašvaldības senākām vai jaunākām projekta idejām (bibliotēka un Dzimtsarakstu nodaļa, starptautiskais studiju centrs).

VAROŅU IELAS SĀKUMS

Skats no Tālavas ielas 29 (bijušās “Smēķu” mājas) kalniņa

Ap 1934

2023

Kreisajā malā daļa no ēkas Varoņu ielā 1 (nojaukta) piederējusi tirgotājam Kārlim Lielausim, tā bijusi lauksaimniecības tehnikas, sēklu, piena kannu, zirglietu u. c., kā arī pārtikas preču tirgotava. To klāj izcils lubiņu jumts un rotā uzraksts virs ieejas “TIRGOTAVA. K. Leelausis”. Šobrīd vietā, kur atradās ēka, izveidots Varoņu ielas un Tālavas ielas krustojuma paplašinājums. Attēlā pa labi – Varoņu ielas 2 namā (celts 1929) 20. gadsimta 30. gados atradās Valkas baptistu draudze un vairākas tirgotavas. Padomju gados pirmā stāva telpās darbojās Baltijas dzelzceļa Rīgas nodaļas strādnieku apģādes veikala pārtikas preču nodaļa. Mūsdienās nams ir zaudējis vēsturisko fasādi un sākotnējo spožumu. Tajā atrodas vien daži dzīvokļi.

LATVIJAS-IGAUNIJAS ROBEŽĀ

Ap 1925

2023

Skats no Latvijas puses Raiņa ielas uz Igauniju, tagadējo Sepruse (*Sõpruse*; bijušo Elizabetes) ielu. Visas ēkas atrodas Igaunijas daļā. Pirmā no kreisās – bijusi pirts ēka (nojaukta 2019). Labajā malē ielas galā pirms ēkas ar nošļaupto galu (Elizabetes iela 3) 20. gadsimta sākumā no 1906. līdz 1910. gadam atradās Jāņa Rauskas veikals, bet pagalmā – podnieka Kārļa Ūdrasa (1863–1950) darbnīca.

2021. gadā Valgas-Valkas Dvīņu pilsētas centra projekta ietvaros šī vieta izveidota par gājēju ielu, kas savieno abu pilsētu centrālos laukumus un kļuvusi par iecienītu atpūtas vietu gan vietējiem iedzīvotājiem, gan pilsētas viesiem.

Uz Latvijas–Igaunijas robežas simboliski novietota robežbūdiņa un soliņš.

RĪGAS IELA

20. gadu
vidus –
30. gadu
sākums

2023

Skats uz ēkām Rīgas ielā pie Lugažu evaņģēliski luteriskās draudzes baznīcas. 30. gados ēkā Nr. 18 (pirmā no kreisās) pirmajā stāvā atradās dažādas tirgotavas (pēc Otrā pasaules kara – Bezpajumšu bērnu istaba, Invalīdu artelis), bet otrajā stāvā – dzīvokļi. Ēkā Nr. 16 (otrā no kreisās) 20.–30. gados darbojās viesnīca "Valka", pirmajā stāvā – tirgotavas. Padomju gados šajās ēkās bija dažādas iestādes un dzīvokļi. Abas koka ēkas tika nojauktas, un to vietā 1984. gadā tika uzcelts daudzdzīvokļu nams Nr. 16.

SKATS UZ J. RAUSKAS GRĀMATU VEIKALU UN VALKAS BAZNĪCU Rīgas un Raiņa ielas krustojums

Ap 1930
Fotografēts
no Tautas
(tagadējā
kultūras)
nama jumta
Dārziņa ielā 8

2023

Senā attēla kreisajā malā redzamas Raiņa ielas vienkārtas koka ēkas (celtas 19. gadsimta beigās) Nr. 12, 14, 16, kurās 20.–30. gados atradās dažādas tirgotavas. Ēkas tika nojauktas, un to vietā uzcelti daudzdzīvokļu nami Nr. 12, Nr. 14 un Nr. 18. Mūsdienās iepriekš minēto daudzdzīvokļu māju, izņemot Nr. 14, pirmajos stāvos iekārtojušies uzņēmēji (veikali, lombards) un dažādi pakalpojumu sniedzēji (zobārstniecība, skaistumkopšanas salons, kosmētikas konsultants). Centrā redzama divstāvu ķieģeļu ēka Nr. 9, kuru ūtrupē ap 1934. gadu nopirka Jānis Rauska (seniors). Tajā atradās laikraksta "Ziemeļlatvija" redakcija un kantoris (1925–1927). Pirmajā stāvā bija izvietojušies dažādi veikali. Vienā stāvā daļā grāmatu un rakstāmlietu veikals (kopš 1936. gada – sākotnēji J. Rauskas, pēc valsts varas maiņas – patērētāju biedrības). Otrajā stāvā atradās iestādes un dzīvokļi. Arī šodien ēkas pirmo stāvu izmanto tirdzniecības uzņēmumi, bet otrajā stāvā atrodas dzīvojamās telpas.

ELEKTRISKĀ STACIJA Zāģezers

Ap 1925–1927

2023

Priekšplānā redzams Zāģezers – Pedeles upes uzplūdinājums, pie bijušās Lugažu pilsmuižas Zāģu dzirnavām. No 1925. līdz 1951. gadam šeit darbojās pilsētas elektrostacija. Mūsdienās ēku priekšplānā jeb bijušo laivu novietni iegādājusies privātpersona, kas cer to atjaunot paša spēkiem. 2023. gadā cilvēku priekam blakus ēkai uzstādītas pašrocīgi darinātas šūpoles, kas rotātas ar akmeņiem no Pedeles upes, un vasaras sezonā darbojas "pop-up" kafejnīca.

SKATS UZ LUGAŽU LAUKUMA STŪRI Rīgas un Beverīnas ielas krustojums

30. gadu
otrā puse

2023

Priekšplānā centrā – 1936. gadā uzstādītā, lekšlietu ministrijas Tūrisma biroja apstiprinātā tūrisma informācijas vitrīna.

Pašreiz šis ir viens no Valkas pilsētas centrālajiem ielu krustojumiem, bet vietā, kurā atradās Tūrisma informācijas vitrīna, paplašināta zaļā zona, lai pilsētas iedzīvotāji un viesi varētu baudīt Lugažu laukuma parka (virzienā pa kreisi) atmosfēru.

PAMATSKOLAS ĒKA Semināra iela 27

Ap 1923–1931

2022

Ēka celta 1876. gadā Valkas pagasta skolu skolotāju semināram (1871–1887). Atskaitot laiku, kad Semināra ielā 27 bija slimnīca un Latvijas Sarkanā krusta Valkas nodaļa (1917–1920(?)), visu ēkas pastāvēšanas laiku šeit atradušās ar izglītības jomu saistītas iestādes. Visilgāk mitinājusies Valkas 2. vidusskola (1946–1974) un Valkas 1. vidusskolas 1.–3. klases (1974–2003). Kopš 2003. gada ēkā izveidots Bērnu un jauniešu interešu centrs (BJIC), kas no 2009. gada pārdēvēts par Valkas novada Bērnu un jauniešu centru "Mice". 2023. gadā šī iestāde piedāvā dažādas ārpus stundu aktivitātes novada bērniem un jauniešiem.

DZIRNAVU EZERS Pedeles upe pie Putraskalna

Ap 1930

2023

Pedeles upes uzplūdinājums pie Lugažu muižas Lejas dzirnavām (kopš 1920. gada Valgā, pēc pēdējā dzirnavu nomnieka uzvārda tās sauc par Ramšas dzirnavām), aiz bijušā baronu Vrangeļu nama (tagadējā Tiesas ēka, Rīgas iela 2). Fonā redzams Putraskalns. 2023. gadā šeit sakārtota Valgas–Valkas diviņu pilsētu kopējā atpūtas zona – izbūvēti dažāda seguma pastaigu celiņi, labiekārtota Putraskalna teritorija, uzstādīts apgaismojums, pontons un āra trenāžieru laukums. Apstādījumi un Pedeles upē ierīkotā strūklaka priecē ikvienu garāmgājēju.

SKOLAS ĒKA
Vabaduse iela 13 (tagad Valgā, Igaunijā)

Ap 1910–1920

2023

Ēkā atradās Valkas meiteņu ģimnāzija (1907–1932). Tās direktore igauņiete Marta Perna (*Marta Pärn*, 1867–1939) bija pirmā ģimnāzijas vadītāja. Pēc 2020. gada ēkas renovācijas tur atrodas Pīrimetsas skola (*Valga Priimetsa kool*).

LITERĀRAIS PIELIKUMS

Samanta Zālite. 2023
5. kursa diplomdarbs
Valkas Mākslas skola

ROBEŽSTĀSTI

“Latvija. Valka. ././ Igaunū muitas valdē pie kratīšanām notiek dažādi – gan komiski, gan traģiski skati. Tā, piemēram, kādai sieviņai igauņi gribējuši atņemt vienu mārciņu tējdesas, kuru tā teicās nesam savam slimajam vīram, tādēļ ka latviešu Valkā miesnieku vēl neesot. Kad igauņi atteicās arī samaksāt par atņemto desu, tad minētā sieviņa, lai nebūtu jācieš zaudējumi, izteikuse vēlēšanos to apēst turpat uz vietas, ko igauņi ar nav lieguši. Tā nelaimīgā desa – kaut gan citādā veidā – tomēr nokļuvuse uz Latviju. Klātesošos caurbraucējos šis skats sacēlis neaprostāmu jautrību. Tamlīdzīga rakstura skati uz robežas notiekot vai ik dienas.”

“JAUNĀKĀS ZIŅAS”. 1920. gada 2. augusts. Nr. 173

ATMIŅAS PAR ROBEŽAS ŠĶĒRSOŠANU VALKĀ/VALGĀ

30. gadu otrā pusē

Gunārs ZIEMA

dzimis Vinters, 1927–2013

“Šad un tad tēvs sadomāja apciemot igauņu Valku, mēs gan saucām to par Igaunvalku. Semināra ielas galā atradās robežas pārejas punkts. Latvijas muiņā – mazā koka mājēlē – iegājām, lai vecāku pasēs iespiestu zīmogu, ka esam izbraukuši no Latvijas. Pārgājuši Varžupīti, atradāmies Igaunijā. Arī tās puses muitas punkts nebija nekāda dižā ēka. Tur savukārt pasēs iespieda zīmogu par iebraukšanu Igaunijā. Izstaigājām igauņu Valku. ././ Nopirkām konfektes un dažus apelsīnus. Lai mūs neaizturētu par kontrabandas pārņemšanu, apelsīni bija jānomizo, šokolādes tāfelīte jāiekož. Atgriežoties vispirms igauņi iespieda zīmogu “Izbraucis”, tad Latvijas muitnieks – “Iebraucis”.”

Valdis LABSVĪRS

1924–2015

“Valkā toreiz kinoteātra nebija, bet Valgā bija pat divi – “Ilmarine” un “Rex”. Lai noķertu skolēnus, galvenokārt meitenes, kuras, pārkāpjot skolas noteikumus, gāja uz kino, vidusskolas direktors J. Brūniņš, labs matemātiķis un liels meiteņu draugs, nereti sēdēja muiņā pie pazīstamiem muitniekiem, tēju dzerdams. Tad nu kino gribētājas vispirms tika sūtījušas vienu izlūku. Ja izrādījās, ka “Vecais” tur sēž, tad tovakar kino apmeklējums bija jāatliek vai jāpaņem vecāsmātes lielais lakats, lai direktors neatpazīst.”

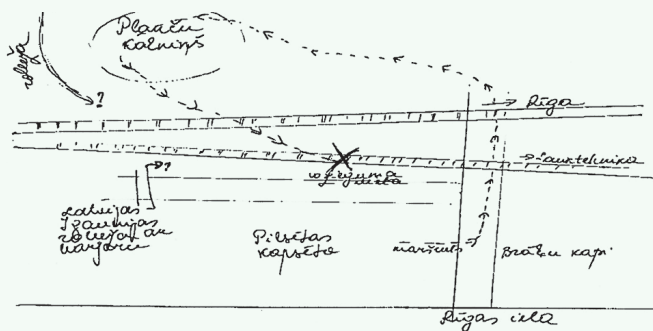
Tai vasarā es kādu daļu sava atvaļinājuma pavadīju Valkā. Saka, vecums nenāk viens, jā, mani didīja nemiers būt visās tajās vietās, kur biju savā bērniībā. Man atradās arī labas sabiedrotās – māsasmeita, kurai toreiz bija 14 gadi, un gadu jaunāka māsiņas meita. Tas bija abpusēji izdevīgi, man nebija jāiet vienai, bet meitenes atklāja sev jaunas vietas un takas pilsētā un tās apkārtnē, kur viņas, būdamas paklausīgas, agrāk vienas nebija gājušas. Un es – dullā tante –, kam vienmēr bija kāds bezbēdīgs stāstiņš, uz nevainīgām neprātībām allaž biju gatava.

Un nu tuvāk pie lietas.

Bija 2001. gada 2. jūlijs, mātes dzimšanas diena. Īsi pirms pusdienlaika mūsu trijotne izgāja no mājas, plāns bija apciemot Cimzes kapos manu tēvu, aizkļīst uz Planču kalniņu un, protams, sagādāt mammai dzimšanas dienas ziedus. Nodomi bija jauki un nevainīgi.

Uz Planču kalniņu gājām pāri sliedēm un nonācām līdz pļavai. Ak, kas par lieliem ziliem zvaniem tur ziedēja! Bijām saplūkušas daudz skaistu ziedu. Skaidrs, ka mātei šodien nebūs ne rožu, ne nelķu, bet būs tādi ziedi, kādu nekad nav bijis.

Bet nenovirzīšos no temata! Un tā... pāri pļavai pa otru pusi kalnam drošā solī, ar absolūtu pārliecību, ka ejam pa savu dzimto zemi, mājupceļā atkal šķērsojām sliedes, par kurām dziesmā dzied “no Rīgas iet vilciens uz Valku”. Līdz ielai bija palikuši kādi 30–50 metri. Te kā no gaisa, bet vispār jau no krūmiem, izlēca divi *eesti poisī* armijas formās un galvenais bruņoti – ar automātiem rokās.

Es te centos uzzīmēt mūsu ceļojuma un nozieguma shēmu. Saprotu, ka tas nav īsti precīzi mērogā un arī topogrāfiski korekti, bet savējie jau sapratīs.

Es nesapratu, kas tagad notiek. Jaunekļi man mēģināja kaut ko pateikt savā valodā, bet diemžēl šajā brīdī es igauņu mēlē spēju atcerēties tikai “tere” un, piedodiet, “situ rutu, kara tule”. Uz jautājumiem “Vi govorite po russki?” un “Do you speak English?” jaunekļi noraidoši māja ar galvām. Arī mēģinājums rādīt ar pirkstiem vai vēl kā izmantot zīmju valodu, kas šad tad ir palīdzējusi saprasties ar cilvēkiem svešās zemēs, šoreiz nedeva rezultātus. Viņi – bruņoti! Bet ar mani kopā bērni! Tikmēr pa rāciju noziedznieču aizturēšanai izsauktā ekipāža bija klāt. Diezgan brutāli mūs iestūķēja grabošā automašīnā un nogādāja kaut kur, nezin kur. To gan sapratām, ka pretoties bruņotiem vīriem nebūtu saprātīgi. Cerot, ka drīz satiksim kādu, kas kaut ko paskaidros, un tiksīm mājās, pakļāvāmies. Bet tad viss tikai sākās... Robežsardzes iecirknī, kur priekšnieks, paldies Dievam, runāja krieviski, valodā, ko sapratām visas trīs, mūs izkratīja līdz vīlītei, ilgi domāja, vai gāzes baloniņš, manikīra šķērites un nagu vīlīte ir vai nav uzskatāmi kā aukstie ieroči, pratināja, kas mēs tādas, ko darijām utt. Ar vienu vārdu sakot, beidzot mēģināja mums ieskaidrot, ka esam robežpārkāpējas, kaut gan joprojām nesa protu, kāpēc tieši tajā vietā bija Igaunija un kur tad īsti bija uz to norādošais robežstabs, ko man esot vajadzējis redzēt. Man bija somā līdzī pase, tāpēc personību noskaidroja uzreiz, meitenes bija bez dokumentiem. Iecirkņa robežsargi ar mūsu situācijas atrisināšanu nesteidzās. Kamera bija aizņemta, tur plosījās pāris krietni iereibušu “sugas brāļu”, proti, arī robežpārkāpēju, tālab mums izrādīja laipnību – atļāva sēdēt uz dīvāna dienesta telpā, blakus gan piekomandēja puisi ar automātu. Kad bijām nopratinātas, visi protokoli uzrakstīti un pagājušas jau kādas trīs stundas, beidzot zvanīja manai mātai, lai sameklē otru mammu un abas ar bērnu dokumentiem brauc pēc savām mazgadīgajām noziedzniecēm. Es tiku apsūdzēta nelikumīgā robežas šķērsošanā un nepilngadīgu personu iesaistīšanā šajā pārkāpumā. Teorētiski es varēju tikt deportēta uzreiz, bet, protams, nevarēju doties mājās bez bērniem. Mūs aizveda uz ēdnīcu, kur deva zupu un kompotu, jo, lūk, ieslodzītos pieņākoties barot, bet vai mums ēšana varēja būt prātā? Mēs cerējām, ka tūlīt, tūlīt sēdīsimies pie dzimšanas dienas svētku galda. Tomēr mums neļāva celties no galda, kamēr neapēdām visu, kas bija uzlikts. Tas bija pazemojoši...

Kad māsa piezvanīja uz Valmieru māsiņai, tā, pat nepaskaidrojot priekšniekam, ka dodas glābt “kurdu bēgļus”, mina auto pedāli grīdā. Laimīgā kārtā meiteņu mammas paguva tieši 15 minūtes pirms iecirkņa slēgšanas. Ja viņas nebūtu paguvušas, mūs aizturētu līdz rītam. Kad tika sarakstīta vēl kaudze papīru, bija jādodas uz Pilsonības un imigrācijas dienestu, kur pasē iespieda zīmogu par mūsu deportāciju no Igaunijas. Pēc tam mūs veda atpakaļ pie

robežsargiem, kur svinīgi atdeva mūsu puķes, tā ka mamma bez dzimšanas dienas puķēm nepalika. Man izrakstīja soda kvīti 10 latu vērtībā, tos nākamajā dienā samaksāju, tādējādi ar kaimiņzemi par savu noziedzīgo nodarījumu biju norēķinājusies. Starp citu, viņu likumi par to paredzēja administratīvo sodu 10–30 latu vērtībā.

Tad nu, nespējot valdīt smieklus, priedēgas, ka beidzot atgriezāties dzimtenē un pat ar visu puķu klēpi, jau krietni pēc pusnakts tikām svinīgi konvoja pavadībā nodotas Latvijas robežsargiem. Un sapnis par gardām vakariņām un siltām gultām bija jau tuvu piepildījumam. Bet lika drusku pagaidīt... Mūsu pusē nācās iziet vēl vienu nopratināšanas tūri un uzzināt, ka Latvijas likums par mūsu noziegumu paredz trīs gadus cietumsoda vai, īsti precīzi neatceros, cik lielu, naudas sodu. Tiesa gan, mūsu robežsargi jau bija informēti, kādus “bandītus” tiem ved, bet tā vien šķita, ka arī viņiem, ar grūtībām apvaldot smaidu, sagādāja zināmu baudu izrādīt savu varu un jautri pavadīt laiku. Turklāt uz robežas tai brīdī bija cirka trupa ar ziloņiem un citiem dzīvniekiem, tāpēc valdīja vispārēja kņada. Un kāpēc gan pie reizes lai neuzjautrinātos par meitenēm, kas gājušas pļavā tikai puķes plūkt, bet kļuvušas par robežpārkāpējām? Labi, ka viņi otru sodu nepiešķīra.

Un tā – tikai līdz ar jaunas dienas ausmu manas mātes virtuvē iebruka mūsu bariņš, abas meitenes, protams, ar zilo zvaniņu pušķiem rokās – apsveikumu mātei dzimšanas dienā.

Nu tāds tas stāsts – varbūt nepilnīgs vārdos, pa vidu jau bija vēl vesela gūzma emociju un sajūtu. Jā, bija bailes, bezspēcība, izmisums, jautrība, bērnu asaras, neizpratne par to, kāpēc tur tāds dīvains “zobs” robežlīnijā, kāpēc cilvēkiem tā patīk smieties par citiem un izrādīt savu varu. Nuja, “puķu bērnu” jau ir vieglāk noķert un spīdzināt nekā cukura kontrabandistus, lai pēc atskaites uzrakstīšanas teiktu: skat, kādi mēs malači, uzreiz par trim noziedzniecēm vairāk noķērām...

Nu labi gan, ka atkal robeža vaļā...

LEĢENDA PAR VALKAS LAŠIEM

Kad Valkas viesi tika cienāti, Valkas mērs viesu izklaidešanai mēdza stāstīt šādu izdomātu stāstu...

Starp Valku un Valgu tek robežupe – Varžupīte. Abu pašvaldību strādnieki vairākus gadus atpakaļ šo upīti iztīrīja, un kopš tā laika tur sāka dzīvot laši. Lai šī izcilā zivs nebūtu jāieģādājas veikalā – kopā ar Valgas pašvaldību nolēmām rīkot lašu ķeršanas akciju. Laikā, kad vēl pastāvēja robežkontrole, starp igauņu un latviešu robežsargiem tika sadalīti pienākumi – latviešu robežsargi ieliek tīklu Varžupītē, bet igauņu robežsargi ar automātiem šauj pa upīti un sadzen lašus tīklā. Tā kā laši uzņem tempu, peldot pret straumi ļoti lielā ātrumā, zivs gaļa kļūst daudz mīkstāka, tāpēc SIA “Pedelīte” gatavotās lašmaizītes, ko abu pašvaldību darbinieki pasniedz saviem viesiem, ir garšīgākās lašmaizītes visā pasaulē, jo nekur citur lasis nav tik garšīgs un sulīgs kā pie mums. Viesi to vienmēr atzinīgi novērtē.

Lai gan jau labu laiku robežas starp abām pilsētām vairs nav, tomēr mēs reizi mēnesī rīkojam šo lašu tīklā dzīšanas akciju, lai pilsētas iedzīvotājiem un viesiem piedāvātu īpašas lašmaizītes.

Daniela Terēza Sibalova. 2023
5. kursa diplomdarbs
Valkas Mākslas skola

PAR ROBEŽU PIE STOĶU KAPIEM

Valkas pagasta teritorijā esošo Stoķu kapu kapliča ir uzbūvēta vēl cara laikā, taču kapličas ēka atrodas Latvijā, bet viena siena un durvis – Igaunijā. Laikā, kad bija stingrā robežkontrole, kapliča bez pasu pārbaudes bija pieejama vien četras reizes gadā: Līgo svētkos, Kapusvētkos, Svecišu vakarā un Ziemassvētkos. Pārējā laikā pie kapličas dežurēja igauņu robežsardze un veica pasu pārbaudi.

Reizēs, kad Stoķu kapos bija bēres, to rīkotāji igauņu robežsargiem iesniedza bērū viesu sarakstu. Tie bērīniekus pārbaudīja, lūdzot uzrādīt personu apliecinošus dokumentus. Vienmēr neatbildēts palicis jautājums, vai nelaiķim arī pasi pārbaudīja.

STĀSTS NO KĀDIEM VALKAS-VALGAS KOPĪGĀJIEM PILSĒTAS SVĒTKIEM

Reiz kādos Valkas-Valgas pilsētas svētkos notika interesants gadījums. Mūzikas skolā norisinājās kāda franču pianista koncerts, es sēžu zālē, klausos koncertu, bet jūtu, ka man nemitīgi vibrē mobilais telefons. Kādā brīdī izeju no zāles un atzvanu personai, kurai bija uzticēts gādāt par vēl vienu pilsētas svētku mākslinieku – kādu populāru, starptautiski pazīstamu kori. Atzvanu un dzirdu, ka viņa raud:

- Šovakar koncerts ar kori...
- Jā, zinu!
- Koncerta nebūs!
- Kā nebūs? Kas noticis?
- (Sieviete raud.) Viņus arestēja!
- Ko arestēja? Kas arestēja?
- Igauņu robežsargi!

Es saprotu, ka nepatikšanas lielas – daļa koristu devušies apskatīt Cimzes kapus un neapzināti šķērsojuši robežu, igauņu robežsargi to pamanījuši, un tāpēc šie kora dalībnieki aizturēti. Tajā laikā vēl nebija Šengenas zonas, tāpēc tas bija liels pārkāpums. Protams, man bija jārikojas un jāpanāk, lai koristus pēc iespējas ātrāk atbrīvo, jo vakarā bija pilsētas svētku koncerts.

Pateicoties tam, ka tiekos neformālos pasākumos ar dažāda līmeņa cilvēkiem, liku lietā visus savus kontaktus un centos izskaidrot situāciju. Pēc vairākām ilgām telefona sarunām, diskusijām un skaidrošanās es panācu, ka kora dalībnieki tiks atbrīvoti. Pilsētas svētku māksliniekus igauņu robežsargi atveda melnā furgonā – skats bija iespaidīgs, kora dalībnieki bija pamatīgi nobijušies un jutās atviegloti, kad, atveroties furgona durvīm, viņi atpazīna mani.

Es domāju, ka šis koncerts Valkā bija viens no labākajiem koristu dzīvē, jo viņi dziedāja tā kā nekad. Pēc koncerta kopā ar grupu “Bumerangs” spēlējām ballē pie Valkas pilsētas kultūras nama, un koris kopā ar diriģentu visu vakaru pie skatuves mūs dedzīgi atbalstīja.

VALKAS NOVADA LITERĀTU KARUSELIS

Silvija DORŠA

* * *

Vai dzirdi, pasaule cik ļoti zaļi san?
No pirmās bērza lapas plīvurmaigā zaļuma
Līdz tumši tumīgajai egļu skuju segai –
Pa vidu zaļums tūkstoš toņos skan.

Vai dzirdi, pasaule cik ļoti zaļi san?
Tur rudzi ziedā sidrabzaļi viļņo,
Ik kalme, lēpe zilo upi zaļi grezno,
Bet krastā pļava pretī Zāļu dienai tvan.

Vai dzirdi, pasaule cik ļoti zaļi san?
Tur vējā zaļi runā koku lapotnes,
Un košas krūmu kupenas glauž smilgas,
Bet brūnzaļš sūnu paklājs sēnes gana.

Vai dzirdi, pasaule cik ļoti zaļi san?
Kaut rudens vēji aiznes košo rotu,
Ar zilgām priedēm zaļi runā egles,
Un logā zaļi zvana amariļļa zvans.

Tu dzirdi, – pasaule tik ļoti zaļi san!
Aizvien.
Aizvien.
Aizvien.

PENSIONĀRE

Humoreska

Zāļu tēju virtuves skapītī netrūka. Alise labu brīdi pētīja izkaltētos augus, nevarēdama izšķirties, kuru no tējām šoreiz apliet.

Līdz piektdienas vakara kinoseansam vairs bija tikai kādas desmit minūtes. “Velns!” viņa šķendējās. Kādas kārbiņas vāks neparocīgi atvērās, un viss tās saturs izbira uz grīdas. Pedro – viņas mīlulis – tūlīt bija klāt. Paošņāja. Nekā suņa kārajam derīga. Uzslaucīdama izbirušo, Alise pie sevis pukojās. Atkal darbs! Varbūt labi, laiks bija tēju daudzumu mazināt. Kur liks nākamā pavasara un vasaras vākumu?! Tāpat zāļu tējas dzēra tikai viņa. Vīrs Bruno šķidrums maz lietoja, bet nesen bija nopircis Ceilonas melno tēju, acīmredzot pašmāju augu tējiņas nemaz nekārojās. Ūdens vārījās burbuļodams, tik strauji, ka plūda pāri tējkannas malai. Ak vai, par daudz būs atkal uzvārījusi! Parasti gan Alise pa filmas laiku izdzēra pat vairākas krūzes. Un ko gan citu viņai bija darīt daudzu reklāmu laikā. Alise aplēja piparmētras tējas traukā. Nu jau kuru reizi piparmētras! Par velti viņa bija tik ilgi krāmējusies.

“Bruni! Brunni! Filma sākas!” Alise ērtāk iekārtojās datorkrēslā un vēlreiz, šoreiz jau skaļāk, sauca vīru. “Bruni!” Ieklausījās. Klusums. Vīrs nenāca, toties Pedro bija klāt kā likts. Tūlīt kārām acīm skatījās uz viņas muti. “Muļķa mopsi, tēju tu taču nedzersi. Tā nav saldā kafija ar krējumu, tāda tev garšo, zinu jau zinu. Pasauc saimnieku, gana viņam “Dzīvnieku pasaulē” par tām indīgajām čūskām izglītoties.” Pa ceļam vēl virtuvē ledusskapī pašnakājies, beidzot viesistabā ienāca un, ne vārda nebildis, klubkrēslā bezrūpīgi ieslīga vīrs. Krēsla linu auduma pārsegs, ko Alise no rīta bija rūpīgi izlīdzinājusi, atkal bija vienās krokās. Alise neapmierināti sarauca pieri, tomēr neko neteica, nedrīkstēja izjaukt piektdienas kino vakara mierpilno gaisotni. Pedro apsēdās abiem pretim. Viņam bija jāpadomā, pie kā kājām nogulties. Izlēma – kādu laiku pasnaudīs pie Alises kājām, tad jau redzēs.

“Piparkūkas negribi?” Alise jautāja vīram. “Nē.” Un viņai nekas neatlika kā izrausties no krēsla un iet pašai uz virtuvi pēc rūgtenā našķa, kas tik labi saderēja ar piparmētru tēju.

Pa to laiku Pedro, negribēdams būt vēl kādu reizi traucēts, bija ielēcis saimniekam klēpī. Midsomeras seriālam slepkavību sižeti laikam bija aptrūkušies, jaunā detektīvseriāla darbība risinājās Jaunzēlandē, Brokenvudā.

Alise zināja, ka filmas sākumu nedrīkst palaist garām, jo tieši tad Damokla zobens bez žēlastības krita pār kādu varoni, aizsākās dažādas peripetijas, nereti vēl kādu personāžu piemeklēja nāve, lai pēc tam, profesionālam detektīvu pārim meklējot īstos vainīgos, tiktu uzturēta neatslābstoša skatītāja interese līdz pat pašām filmas beigām.

Alise maziem malciņiem dzēra tēju, klāt uzmanīgi piekozdama te piparkūku zvaigzni, te gaili vai zaķi. Visu laiku bija jābaidās uzkost cietoksniem – tikai skata pēc vēl pagaidām mutē atstātajam dzerokļa zobam, gauži nolietots tas bija, tomēr savs kā nekā.

Ai! Kaut kas ārkārtējs Brokenvudā bija noticis! Vai tiešām vēl kāds bija nogalināts? Kā tas bija gadījies, ka Alise to nebija pamanījusi? Vai tiešām viņa būtu iesnaudusies? Slepus Alise paskatījās uz vīru. Jācer, ka viņš to nebūs pamanījis. Ausīs jau skanēja citkārt dzirdētais aizrādījums – “Neguli! Ko tad naktī darīsi?”.

Alise nojauta, ka vīrs filmu skatās tikai viņas dēļ, tā sakot – aiz kompānijas. Tomēr pareizāk gan būtu teikt, ka paša savtīgo interešu vadīts. Kopīgi pavadītais vakars pie televizora bija tā cena, ko Bruno maksāja par sestdienas makšķerēšanas prieku. Vairākas stundas pilnīgas brīvības ezerā! Pilnīgi viens... Un lielā zivs... Ticība uz bagātu lomu viņam kā jebkuram kaislīgam makšķerniekam nekad nezuda.

Snaudiens nāca virsū. Alise centās tam turēties pretim, dažādi uzmuntrinādama sevi. Jāapsēžas taisni, jāizloka kājas, jāsprindzina visas maņas, lai Bruno redz, ka viņa ir pati uzmanība. “Ak, šausmas!” viņa izsaucās, kad apdraudēta tika vēl kāda filmas varoņa dzīvība. “Kas tur notika?” viņa jautāja vīram. “Skatīties vajag!” Brunis piktojās. Acīmredzot kādu filmas epizodi viņa tomēr bija nogulējusi. Ko nu vairs! Filma bija beigusies.

“Es eju gulēt,” Bruno, saldi un gari kā bērns nožāvājies, ieslīdēja gultā, pārvilkdams segu pāri galvai. Pēc minūtes viņš jau bija aizmidzis. Ka tā var,

Evelīna Adelīna Zute. 2023
5. kursa diplomdarbs
Valkas Mākslas skola

Alise vienmēr bija brīnījiesies. Arī viņa nedrīkstēja kavēties. Brunis allaž pamatīgi noskaitās, ja sieva ar savu grozīšanos pamodināja viņu no pirmā saldā miega. Pedro nesteidzās uz gulēšanu. Pa filmas laiku suns jau bija krietni izgulējies. Tikai īsu brīdi ārā pabijis un locekļus pa istam neatsvabinājis, viņš vēl garajam naktsmieram nebija gatavs.

Guli, guli, guli mierīgi. Redzi, cik skaisti saule riet jūrā. Bezvējš. Rietošās saules staros zibsnī vilnīši. Visu pasauli pārņēmis pilnīgs miers, arī mani, Alisi. Guli nu! Alise uzcītīgi medītēja. "Au!" Labo kāju sarāva krampis. "Bruni, vai tu guli?" – "Nē, stāvu!" ievīstīdamies segā vēl ciešāk, nīgri atbildēja vīrs. Neiejūtīgais. Uztrūkās arī Pedro un, it kā Brokenvudā slepkavu ieraudzījis, sāka, cik vien tādai mazai mopša dzīvībai spēka, riet. Par gulēšanu vairs nebija, ko domāt. Alise izkāpa no gultas. "Es drusku pastaigāšu, varbūt pāries," viņa klusi teica. Viena čība bija kaut kur pazudusi. Droši vien palaidnis Pedro kaut kur aizstiepis. Cerams, ka nav pagalmā iznesis. Ar vienu kāju čībā, otru vīra iešļūcenē, ko, apaugušu ar Pedro spalvām, viņa sataustīja zem gultas, Alise izkliboja caur viesistabu. "Iedzer nervu zāles. Palīdzēs," Bruno miegainā balsī pamācīja.

Kādu brīdi pagājusi uz vienu un otru pusi pa istabu, Alise atkal atgūlās. Labāk nekļuva, tomēr jāmēģina gulēt. Sāpēt nesāpēja, jāpaciešas, stīvumu gan atlaidīs... Kur tāda mīkstmieste kļuvusi! Viņa rāja sevi. Bruno, par laimi, no jauna bija iemidzis un svilpjoši šņākuļoja pie Alises labās auss. Kreiso ar ūsu neatlaidīgi kņudināja Pedro. "Nu, ko tu, Pedro, gribi? Ārā? Tu gribi laukā? Tikko jau bijī!"

Alise baidījās vēlreiz slēgt gaismu. Trešo miega vilni vīrs vairs tik mierīgi nesagaidītu. Bija atkal jātaustās pēc apaviem. Aiztaustījiesies tumsā līdz ārdurvīm, viņa gaidīja Pedro, bet suns nenāca. Ak tu sodība! Alise bija izstaidzinājusi pati sevi.

"Pedro, viltīgais mopsi, kur es gulēšu?" Alise stūma cieši aizmigušo mopsi uz īpaši viņam atvēlēto spilvenu gultas kājgalī.

Izstiepusies kā svece – pasarg, Dievs, lai tikai atkal kāds loceklis neuzsāk streiku – viņa atsāka miega mantru. Jāpalīdz, tagad tai noteikti jāpalīdz. Viņa sataustīja uz nakstgaldiņa pulksteni. Tas rādīja, ka kino vakars bija ievīlcies jau ceturtajā rīta stundā. Labi, ka uz darbu nav jāiet. Viņa atviegloti nopūtās. Alise bija pensionāre.

Aija ĀBENA

PAVASARA RĪTS

Pavasara rīts atdara samtainos plakstus,
Lidina taureņus dzeltenus, baltus un raibus.
Saulē atplēš pumpurus sārti brūnganos,
Vēl nedaudz, un viss vienos ziedos būs!

Dažādos toņos būsīm kopā ar rītausmu,
Dūks stropos bites saulainos rītos,
Dos zeltainu medu ar dziedinošu gaismu.

PASARGĀJIET

Pasargājiet, padomājiet,
Celieties un visi kopā ejiet,
Dīgstošos zelta graudus sējiet,
Lai Latvijā maizes smaržā rudzi vējo...
Pasargājiet, izaudzējiet,
Lai no sēklām līgojas vārpas,
Lai ir lauki un zeltainas druvas,
Un visapkārt sajūtiet maizes smaržu...
Pasargājiet, nepazaudējiet,
Pārplīsušo maizes kukulīti tveriet
Un saglabājiet mūsu kopības spēku,
Kas vēja elpā tik brīnišķīgi izauklēts!

Elizabete Petenoka. 2023
5. kursa diplomdarbs
Valkas Mākslas skola

ESMU ŠEIT

Esmu šeit,
Kur pāri pļāvām tik vētraiņi puteņi skrien,
Kur balti zaķēni kūleņo un uz vēderiem lien.
Esmu šeit,
Kur ozoliem ozolzīles viena pret otru spiežas
Un krāsainās kļavu lapas vēju virpulī griežas.
Esmu šeit,
Kur mūsu mājas un siltā pavarda uguns,
Kur saule pār skursteņiem met dīvaini lokus.
Esmu šeit,
Kur liepas no ziediem medainas asaras lej,
Un ielas ir gaišas, pa kurām smaidot tu ej.

Esmeralda Amanda Plūme. 2023
5. kursa diplomdarbs
Valkas Mākslas skola

PASAKA

Reiz dzīvoja meitene, kurai bija zilas acis kā jūŗa vasaras laikā. Viņas acīs atspīdēja kuģi, bāka un peldētāji – acu skatiena pieturas. Viņa nemācēja peldēt, tikai baudīja viļņus. Atskatoties uz krastu, viņa redzēja jūŗmalas smiltis, atpūtas krēslus, sauļoties gribētājus – atpūtniekus, pārgēŗbŗšanās kabīnes un krāsainus dvieļus, koŗas mantas un smilŗu pilis.

Viļņu melodiju nomāca telefonu agresīvās skaņas, restorāna troksnis un cilvēku skaļās balsis, – tās vienmēr centās aizrādīt, norādīt, pamācīt un katru ielikt viņu iedomātajā vietā.

Meitene skatījās uz jūŗu. Tālumā bija redzams apvārsnis – saule bija spoŗa, spoŗa. Jūŗa lēni ŗalca, gribējās ūdenī iekāpt un iet. Meitene nemācēja peldēt, bet jūŗas miers un saules siltums viņu nomierināja. Tā varēja ilgi izjust viļņus un smiltis, – jūŗa spēlējās ar meiteni. Brīŗiem ŗķita, ka ūdens kļuvis dziļāks, tad atkal varēja redzēt potītes, – meitene gāja un gāja. Debess zilgoja, ūdens bija dzidrs. Tālumā bija redzams kuģis, bet pēc tam – nekas.

– Man vajadzētu dzīvot jūŗā, – meitene domāja.

– Man jāiet dziļumā, – viņa domāja.

Krasts vilināja, – tur nupat bija uzceltas teltis. Ceļojoŗais cirks, smejoŗi klauni sarkaniem deguniem, krāsainām parūkām, izlutinātiem kaŗiem – brūniem, melniem un raibliem, kuri varēja izpildīt dažādus trikus, un baloŗiem, kuri tomēr vienmēr atgriezās savos būros. Cilvēki nāca un gāja. Restorānā skanēja mūzika, smiekli un strīdi. Krasta dzīve, kurā turpinājās liksmība. Cilvēki negribēja norimt. Jūŗa tonakt bija ļoti mierīga. Meitene gāja tālāk un vairs nebaidījās. Vienmēr var atgriezties krastā, jāsagaida rīts.

Rīts ausa, meitene turpināja iet, un viņas acis aizvien tumsa un tumsa.

Anita ANITĪNA

VĀRNAS

Izvilums no Putnu cikla

* * *

– Kāpēc mums dzīvoklis ir tik mazs?

Viena istaba. Es gribu trīs!

– Toties paklājs – pelēks ar sudrabotu.

– Fu, kā ķērpji, kā pelējums.

Es gribu zaļu!

Un mīkstu kā sūna, kā samts, kā zīds...

Un loģus ar lielām rūtīm,

Lai saule, lai vēji,

Un gaiss lai tīrs...

– Hm, pati saki, ka salsti ļoti.

– Tad uzdāvēni man jaunu kleitu

Vai plecu lakatu glītu –

To gan gribu pelēku (tāds tagad modē)

Ar priekšā sienamu lenti melnu,

Lai kaimiņu Klāra skatās un brīnās.

Lai skauž!

– Nu gan jukusi...

– Tu labāk klusē!

Viņai dzīvoklis augstākā stāvā,

Daudz plašāks, turklāt saules pusē.

– Bet skats pa logu?

Miskastes vien. Toties mums...

– Jā, mums ir kapi.

Un sēru mūzika ik pārdien...

– Tu tak saki, ka mūzika patīk!

– Ko tu runā, tak ne jau tāda!

– Atkal nekas nav labi!

Tā vārnas vēl ilgi ķīvējās

Uz augsta antenas staba.

* * *

Nakts runā pūces balsī –
Gari stieptā u-hū, u-hu-hū!
Strazds ābeles dobumā strazdulēniem
Pasaku stāsta – lai nebaidās
No nakts garā u-hū, u-hu-hū!

Zīlīte mazuļus glauž ar spārnu,
Kaut pašai ir dikti bail
No tā garā u-hū, u-hu-hū
Un tām gaismiņām tālām,
Kas nakts sejā tik spoži gail.

Zvirbuļu ģimene saspiežas ciešāk –
Sāns pie sāna un spārns pie spārna –
Tā siltāk un drošāk
Sagaidīt brīdi,
Kad rīts un saulīte mostas.

Bet vārna ligzdā,
Kas kā atvērta plauksta
Pret debesīm, nenoslēpta,
Viena pret tumsu,
Pret vējiem, pret nakti,
Zem lietus, zem krusas, zem aukas...
Pacietīgi un spītējot liktenim,
Silda un sargā bērņus –
Vārnulēņus –
Savas vārnu meitiņas
Un mazos draiskuļus – vārnu zēņus.
Skatās mēness tālajā vaigā,
Cenšas nedzirdēt nakts skaļās klaigas,
Un nekustas tai pat ne spalvas gals,
Lai skatiens kāds neierauga,
Kur viņas māja,
Lai nenāk sērsts
Ne gaidīts, ne aicināts...

Bet nakts,
Mieru un miegu jaukdama,
Gari un tāli stiepj – u-hū, u-hu-hū!
U-hū, u-hu-hū!
U-hū, u-hu-hū!

Karīne Kalniņa. 2023
5. kursa diplomdarbs
Valkas Mākslas skola

Baiba KARPOVA

Izvilkumi no cikla "Gadalaiki"

ZIEMA

Piparkūku smarža gaisā,
Un krāsni uguns dzirksteli met,
Tālumā rūķis liek gaišumu maisā
Un ar sniegpārslām cilvēkiem ved.

Tā notiek vien reizi gadā,
Kad gaišumu radīt mums tīk.
Lai izdodas katram būt rūķim,
Kam gaismu vest neapnīk.

PAVASARIS

...

Šodien pietiks ar atzīšanos,
Ka negaidu tā nevienu
Kā putnu atgriešanos
Un sniegpulksteņa
Pieskārienu!

...

Labības laukā pirmais stārķis
Lietū un putenī vārdes ķer.
Ir jau tas pavasaris mazliet brāķis,
Bet stārķiem arī tā dzīvot der.

